

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 8.3.2017 г.
JOIN(2017) 8 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Съвместно предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде зета от Съюза в Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на Програмата за асоцииране ЕС—Република Молдова

**РЕШЕНИЕ № 01/2017 НА СЪВЕТА ЗА АСОЦИИРАНЕ ЕС — РЕПУБЛИКА
МОЛДОВА**

за одобряване на Програмата за асоцииране ЕС — Република Молдова

СЪВЕТЪТ ЗА АСОЦИИРАНЕ ЕС — РЕПУБЛИКА МОЛДОВА,

Като взе предвид Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, беше подписано на 27 юни 2014 г. и влезе в сила на 1 юли 2016 г.
- (2) С член 436 от Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова на Съвета за асоцииране се предоставя правомощието да взема подходящи решения за постигането на целите на Споразумението.
- (3) Съгласно член 453 от Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова страните предприемат всички общи и специални мерки, необходими за изпълнение на задълженията им по Споразумението, и следят за постигането на целите, определени в него.
- (4) Прегледът на европейската политика за съседство предложи нов етап на ангажираност с партньорите, което ще даде възможност за по-голямо усещане за ангажираност от двете страни.
- (5) ЕС и Република Молдова се договориха да консолидират партньорството си като постигнат съгласие по набор от приоритети за периода 2017—2019 г. с цел оказване на подкрепа и засилване на устойчивостта и стабилността на Република Молдова и същевременно търсене на по-тясно политическо асоцииране и по-задълбочена икономическа интеграция.
- (6) Страните по Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова постигнаха съгласие относно текста на Програмата за асоцииране ЕС — Република Молдова, която ще подпомага изпълнението на Споразумението за асоцииране ЕС — Република Молдова като поставя акцент върху сътрудничеството в съвместно набелязани области от общ интерес,

РЕШИ:

Член 1

Съветът за асоцииране приема Програмата за асоцииране ЕС — Република Молдова, поместена в приложението.

Член 2

Програмата за асоцииране ЕС — Република Молдова заменя приетата на 26 юни 2014 г. Програма за асоцииране ЕС — Република Молдова.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [ден месец 2017 г.]

За Съвета за асоцииране

Председател

* * *

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОГРАМА ЗА АСОЦИИРАНЕ

МЕЖДУ

ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

И

РЕПУБЛИКА МОЛДОВА

Съдържание

Програма за асоцииране	8
между Европейския съюз и Република Молдова	8
1. Принципи, инструменти и ресурси за изпълнение на Програмата за асоцииране.....	9
2. Приоритети на Програмата за асоцииране	11
2.1 Основни приоритети	11
2.2 Политически диалог, добро управление и укрепване на институциите	16
i) Укрепване на стабилността, независимостта и ефективността на институциите, гарантиращи демокрацията и върховенството на закона в Молдова.....	16
ii) По-нататъшни реформи в сектора на правосъдието, и по-специално гарантиране на независимостта, безпристрастността, професионализма и ефективността на съдебната система	20
iii) Гарантиране на зачитането на правата на човека и основните свободи	22
Права на човека и основни свободи.....	22
Свобода на словото	23
Сътрудничество в областта на гражданското общество	24
Малтретиране и изтезания	24
Права на децата	25
Домашно насилие.....	25
Равно третиране	25
Синдикални права и основни стандарти в областта на трудовата заетост	25
2.3 Външна политика и политика на сигурност	26
Тероризъм, неразпространение на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и незаконен износ на оръжия	27
Конфликтът в Приднестровието.....	28
Международният наказателен съд.....	29
2.4 Сътрудничество в областта на свободата, сигурността и правосъдието	30
Защита на личните данни	30
Борба с организираната престъпност	31
Реформа на полицията.....	32
Полицейско сътрудничество и бази данни	33
Борба с незаконните наркотици	33
Трафик на хора.....	34
Борба срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца.....	34

Борба с киберпрестъпността	35
Превенция и борба с корупцията и конфликтите на интереси	36
Борба с изпирането на пари и за противодействие на финансирането на тероризма и борба с финансовите престъпления	39
Сътрудничество в областта на миграцията, убежището и управлението на границите ...	40
Правно сътрудничество	43
2.5 Търговия и свързани с търговията въпроси (ЗВЗСТ).....	44
Търговия със стоки.....	44
Технически регламенти, стандартизация и свързана инфраструктура	45
Санитарни и фитосанитарни (СФС) мерки.....	46
Митници и улесняване на търговията	47
Правила за произход.....	48
Установяване, търговия с услуги и електронна търговия	48
Текущи плащания и движение на капитали	48
Обществени поръчки.....	49
Права върху интелектуална собственост (ПИС)	50
Конкуренция	52
Прозрачност	52
Търговия и устойчиво развитие.....	53
2.6 Икономическо развитие и пазарни възможности.....	54
Дружествено право, счетоводство и одит и корпоративно управление	55
Трудова заетост, социална политика и равни възможности.....	56
Защита на потребителите	57
Статистика	58
Данъчно облагане.....	59
Финансови услуги	60
Политика в областта на промишлеността и предприятията.....	62
Минно дело и суровини.....	62
Туризм	62
Земеделие и развитие на селските райони	63
Информационно общество/Цифрова икономика и цифрово общество	64
Обществено здравеопазване	65
Градоустройствено планиране и строителство	66

Регионално развитие.....	66
Рибарство и морска политика	67
2.7 Свързаност, енергийна ефективност, действия в областта на климата, околна среда и гражданска защита	68
Енергетика	68
Транспорт	70
Околна среда	71
Действия по климата	72
Гражданска защита.....	73
2.8 Мобилност и междуличностни контакти	74
Образование, обучение и младеж.....	74
Научни изследвания и иновации	76
Култура, аудио-визуална политика и медии.....	76
Участие в агенции и програми на ЕС.....	78
2.9 Обществени кампании и публичност	78

Програма за асоцииране **между Европейския съюз и Република Молдова**

На 27 юни 2014 г. Европейският съюз и Република Молдова (наричана по-долу „Молдова“) — „страните“ — подписаха амбициозно и новаторско Споразумение за асоцииране (СА), което включва задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ). Споразумението съдържа обвързващи, основаващи се на правила разпоредби и предвижда засилено сътрудничество, което надхвърля предвиденото в традиционните споразумения и обхваща всички области на интерес. Споразумението бе прилагано временно от 1 септември 2014 г. до приключването на процеса на ратификация, което даде възможност за пълно прилагане на Споразумението за асоцииране от 1 юли 2016 г.

С оглед на подготовката и улесняването на прилагането на Споразумението за асоцииране страните се споразумяха, на среща, проведена на 26 юни 2014 г. в Брюксел, по Програма за асоцииране, с която бе определен списък с приоритети за съвместна работа през периода 2014—2016 г.

След като на 15 февруари 2016 г. Съветът на Европейския съюз прие заключенията относно Молдова, с настоящия документ се актуализира и пренасочва Програмата за асоцииране за периода 2014—2016 г. и се определят нови приоритети за съвместна работа за периода 2017—2019 г. Прави се разграничение между краткосрочните (за които следва да се постигне значителен напредък до края на 2017 г.) и средносрочните приоритети (за които следва да се постигне значителен напредък през следващите 2 години).

Фактът, че Програмата за асоцииране е фокусирана върху ограничен брой приоритети, не засяга обхвата на или мандата за диалога, осъществяван понастоящем съгласно други съответни споразумения и партньорства или в рамките на многостранната основа на Източното партньорство.

Освен това безвизовото пътуване в държавите от Шенген за молдовските граждани, които притежават биометрични паспорти, влезе в сила през април 2014 г. Целевите показатели на плана за действие за либерализиране на визовия режим трябва непрекъснато да бъдат спазвани, за да се гарантира устойчивостта на безвизовия режим и по този начин да се допринесе за мобилността и междуличностните контакти между ЕС и Молдова, които са сред основните елементи, залегнали в основата на политическото асоцииране и икономическата интеграция на Молдова с Европейския съюз, както е предвидено в Споразумението за асоцииране.

1. Принципи, инструменти и ресурси за изпълнение на Програмата за асоцииране

Изпълнението на Програмата за асоцииране се ръководи от следните общи принципи:

- действията, предприети като част от Програмата за асоцииране, следва да се изпълняват в духа на общите цели за политическо асоцииране и икономическа интеграция;
- приоритетите на Програмата за асоцииране отразяват отговорността на ЕС и Молдова за цялостното прилагане на разпоредбите на Споразумението за асоцииране помежду им, след като понастоящем то вече изцяло е влязло в сила;
- и двете страни трябва да участват в изпълнението на Програмата за асоцииране, при пълно зачитане на принципите на ангажираност, прозрачност, отчетност и приобщаване;
- Програмата за асоцииране има за цел постигане на осезаеми, конкретни и устойчиви резултати чрез постепенното прилагане на практически мерки и с участието на гражданското общество и другите заинтересовани страни. Двете страни ще гарантират по-специално, че всяко законодателство и стратегически документи, разработени в рамките на Програмата за асоцииране, ще бъдат подготвени в рамките на приобщаващ и основан на факти процес;
- страните отчитат колко е важно да се подкрепят договорените приоритети посредством подходящи и достатъчни политически, технически и финансови средства;
- изпълнението на Програмата за асоцииране ще подлежи на контрол, годишно отчитане и оценка. Ще се извършва преглед на постигнатия напредък, включително по време на заседанията на двустранните структури, създадени със Споразумението за асоцииране. Гражданското общество също ще бъде насърчавано да насочи своите дейности по осъществяване на мониторинг към Програмата за асоцииране;
- Европейският съюз ще подкрепя Молдова в постигането на целите и приоритетите, заложи в Програмата за асоцииране. За тази цел той ще предлага всички налични източници на подпомагане от ЕС, ще предоставя експертен опит и съвети, ще улеснява споделянето на най-добри практики, ноу-хау и информация и ще подкрепя изграждането на капацитет и институционалното укрепване. Европейският съюз също така ще насърчава и ще търси координиране на подкрепата от страна на другите партньори на Молдова. ЕС ще използва съответните си финансови инструменти, за да подпомогне изпълнението на Програмата за асоцииране. При все това Програмата за асоцииране не представлява документ за финансово планиране и не замества финансовото планиране, осъществявано от страните.

ЕС ще предоставя подкрепа в контекста на общите приоритети за подпомагане на Молдова, както е посочено в единната рамка за подкрепа (ЕРП) на Европейския инструмент за съседство (ЕИС) и в многонационалните програми, изготвени за Молдова посредством ЕИС. Това ще става при пълно спазване на правилата и процедурите за прилагане, уреждащи външната помощ на ЕС.

Настоящата Програма за асоцииране ще се прилага от момента на нейното приемане. Програмата за асоцииране може да бъде изменяна или актуализирана по всяко време чрез постигане на съгласие в рамките на Съвета за асоцииране ЕС — Молдова.

2. Приоритети на Програмата за асоцииране

2.1 Основни приоритети

Сред приоритетите, заложи в Програмата за асоцииране, и в съответствие с четирите приоритета, одобрени на срещата на високо равнище в Рига, с предимство следва да се осъществят следните действия за реформа:

В областта на укрепването на институциите и доброто управление:

1. Независимост на съдебната система и на правоприлагащите органи

Прилагане на съществуващата нормативна уредба, уреждаща правосъдието и правоприлагащите органи, с цел гарантиране на независимостта, безпристрастността, професионализма и ефикасността на съдебната система, прокуратурата и правоприлагащите органи, спрямо които не следва да се упражнява политическа или каквато и да било друга неправомерна намеса, както и с цел гарантиране на абсолютна нетърпимост към корупцията и предотвратяване на всички видове корупционно поведение. Извършване на прозрачно и основано на личните качества назначаване на съдиите и прокурорите чрез единна входна точка в съдебната система, с цел да се възстанови нейната независимост.

2. Превенция и борба с корупцията, измамите и конфликта на интереси

Приемане на закон за етиката, който обхваща сектора на публичната администрация, след консултация с организациите на гражданското общество. Приемане на закони за налагане на пропорционални възпиращи санкции в случай на корупция и за ограничаване на имунитетите в наказателните и административните производства. Приемане и прилагане на новата стратегия за борба с корупцията с цел ефективно предотвратяване и намаляване на корупцията в съответствие с ценностите и стандартите на ЕС. Пълно прилагане на закона, с който се изисква всички съответни служители да представят декларации за имущественото състояние и да информират за възможни конфликти на интереси, и гарантиране на ефективното прилагане на процедурата по изпълнение. Създаване на работеща правна рамка за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности.

3. Възстановяване на активи и разследване на банкови измами

Създаване на ефикасна национална служба за възстановяване на активи. Споделяне с ЕС на доклада на дружество Kroll за втората фаза. Подлагане на задълбочено и безпристрастно разследване на всички случаи на измама, засегнали банковата система на Молдова през 2012—2014 г., включително с цел отклонените средства да бъдат възстановени и виновниците да бъдат предадени на правосъдието.

4. Реформа на публичната администрация, включително в областта на управлението на публичните финанси

Прилагане на стратегията за реформа на публичната администрация и свързаните с нея стратегии, разработени през 2016 г. след консултации с ОИСП/SIGMA и донорската общност. Реорганизиране на държавните институции, административните органи и държавните предприятия с цел повишаване на отчетността, ефективността и ефикасността. Извършване на преглед на системата за изготвяне и координиране на политиката с цел постигане на по-висока степен на приобщаване, съгласуваност, ефикасност, предвидимост и прозрачност на процеса на вземане на решения. Подобряване на качеството и достъпността на обществените услуги. Осигуряване на професионална държавна служба и модерна система за управление на човешките ресурси. Стартиране на териториална реформа, която би могла да даде възможност за увеличаване до максимум на ресурсите, които са на разположение на гражданите на местно равнище.

Актуализиране на стратегията на Молдова за управление на публичните финанси (УПФ) за периода 2013—2020 г. Започване на реформа на парламентарния контрол и надзора върху изпълнението на бюджета. Засилване на прозрачността, надзора и отчетността на политиката и управлението в областта на публичните финанси. Подобряване на управлението чрез бюджетна предпазливост и бюджетна дисциплина, подсилени процеси на отчетност и по-добро управление, насочено към постигането на резултати.

5. Основни свободи

Отстояване на свободата на медиите, включително чрез приемането на нов Кодекс за аудио-визуалния сектор, в съответствие с препоръките на Съвета на Европа, Европейския съюз и на ОССЕ, с цел да се предприемат спешни действия по отношение на концентрацията на собственост на медиите, монополизирането на рекламния пазар, реформата на националния излъчващ оператор. По-добро определяне на правомощията и задачите на Съвета по аудио-визуални медии, с цел укрепване на неговата независимост.

Приемане и изпълнение на новия национален план за действие в областта на правата на човека с акцент върху най-уязвимите групи и координиране на процесите на планиране и бюджетните процедури с цел отделяне на достатъчно ресурси за ефективното му изпълнение. Гарантиране на ефективно изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека и създаване на ефективен механизъм за парламентарен контрол над това изпълнение.

Особено внимание ще се обърне на осигуряването на условия въпросите на равенството между половете да се разглеждат като хоризонтален приоритет.

6. Уреждане на конфликта в Приднестровието

Разработване на по-добра концепция относно уреждането на конфликта в Приднестровието, която да предлага привлекателно и взаимно приемливо общо бъдеще

и за двете страни в рамките на една реинтегрирана държава. Продължаване на конструктивния диалог с всички съответни партньори относно положението по централната отсечка (Приднестровието) от границата между Молдова и Украйна.

В областта на икономическото развитие и пазарните възможности:

7. Подобряване на бизнес средата и инвестиционния климат

Цялостно прилагане на програмата за реформа, съгласувана с Международния валутен фонд, и осъществяване на икономическите, данъчните и финансовите политики в духа на програмата на МВФ за реформи. Подобряване на регулаторната рамка и на оперативната среда за МСП и прилагане на законодателството в областта на конкуренцията с цел намаляване на случаите на монополно поведение. Изпълнение на стратегията за МСП за периода 2012—2020 г. и съответния ѝ план за действие в съответствие с новия закон за МСП, с преразгледаната пътна карта за конкурентоспособност на страната и с новата стратегия за насърчаване на износа и привличането на инвестиции. Засилване на ролята на предприятията и сдруженията на МСП (включително отрасловите сдружения), за да се подобри диалогът между публичния и частния сектор. Опростяване на системата на инспекторатите и различните контролни органи, за да се повиши ефикасността и да се намалят възможностите за корупция, като същевременно бъдат подобрени правоприлагането и прилагането на стандартите.

8. Земеделие и развитие на селските райони

Приемане на общ закон за принципите на субсидиране в областта на селското стопанство и развитието на селските райони, като по този начин се подобри провеждането на политиката в тази област. Повишаване на конкурентоспособността на селскостопанското производство, особено в избрани сектори с висока експортна стойност. Повишаване на заетостта и подобряване на условията на живот в селските райони. Подобряване на устойчивото използване на почвите и водните ресурси. Подобряване на услугите и инфраструктурата и диверсификация на икономическите дейности в селските райони.

9. Свързани с търговията реформи: Технически регламенти, стандартизация и свързана с нея инфраструктура, митници и улесняване на търговията

По-голямо улесняване на търговията чрез използване на показателите на ОИСР за улесняване на търговията като целеви показатели. В областта на техническите стандарти — развиване и засилване на сътрудничеството и, когато е необходимо, получаване на членство в съответните международни и европейски организации, като EURAMET, EA, CEN, CENELEC, ETSI, WELMEC. В областта на санитарните и фитосанитарните мерки, получаване на акредитация за всички лаборатории, участващи в официалния

контрол за изпълнението на международните стандарти, за да се изпълнят санитарните и фитосанитарните изисквания за износ и да се повиши безопасността на храните на вътрешния пазар на Молдова.

Привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с Митническият кодекс на Европейския съюз и подобряване на работата на митническата администрация. Изготвяне на пътна карта за присъединяването на Молдова към Конвенцията за общ транзитен режим.

В областта на свързаността, енергийната ефективност, околната среда и действията, свързани с климата:

10. Енергийна сигурност и енергийна ефективност

Укрепване на независимостта на ANRE, включително чрез деполитизиране на назначенията и освобождаване от длъжност на директорите, както и чрез определяне на автономен бюджет. Приемане на нов закон за енергетиката. Изпълнение на всички препоръки от прегледа на ANRE, направен от Секретариата на Енергийната общност. Прилагане на новото законодателство в областта на електроенергията и природния газ, като се предприемат необходимите действия, предвидени от закона, и се приеме необходимата подзаконова правна уредба. Продължаване на предприемането на стъпки за интегриране на енергийния пазар на Молдова с този на ЕС. Привеждане в съответствие на Закона за енергийната ефективност на сградите и създаване на подходящи механизми за подкрепа на мерките за енергийна ефективност както в обществените сгради, така и за домакинствата. Въз основа на закона за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, разработване на схеми за подкрепа, административни правила и други мерки, необходими за насърчаване на използването в по-голяма степен на възобновяеми енергийни източници.

11. Транспорт

Изпълнение на програмата за реформа и реструктуриране на железопътния сектор. Засилване на усилията за прилагане на законодателството на ЕС в областта на въздухоплаването с цел максимално възползване от Споразумението за общо авиационно пространство между ЕС и Молдова. Установяване на свободна и лоялна конкуренция в сектора на въздухоплаването, по-специално включването на клаузи за недискриминационен достъп до летището в Кишинев, отдадено на концесия, и възстановяване на ефективната конкуренция в сектора на наземното обслужване. Разработване на икономически важни инфраструктури, включително чрез по-нататъшно изпълнение на проектите за развитие на разширената индикативна трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T).

12. Околна среда и действия по климата

Гарантиране продължаването на административните реформи и изграждането на подходящ административен капацитет за прилагане на главите от Споразумението за асоцииране, посветени на околната среда и действията по климата. Постигане на напредък в сближаването с достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда чрез приемането на основната правна уредба в сектора, а именно законите за стратегическа оценка на околната среда, опазване на въздуха, управление на отпадъците, управление на химическите вещества и емисии от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). Ратифициране на новото глобално споразумение относно изменението на климата (Парижкото споразумение).

В областта на мобилността и контактите между хората:

13. Образование, обучение и младеж

Прилагане на новия Кодекс за образованието. Повишаване на административния капацитет на Министерството на образованието и подчинените му органи. Осигуряване на необходимия бюджет на Министерството на образованието въз основа на постигане на етапни цели. Насърчаване на участието на съответните заинтересовани страни (включително предприятията и социалните партньори) във всички форми на учене през целия живот за продължаващо професионално развитие, с цел да се доближат до потребностите на пазара на труда. Извършване на реформа на професионалното образование и обучение, включително на законодателството относно секторните комитети. Приемане на стратегически подход към политиката за младежта.

2.2 Политически диалог, добро управление и укрепване на институциите

Политическият диалог и сътрудничеството по отношение на реформите в рамките на настоящата Програма за асоцииране са насочени към засилване на зачитането на демократичните принципи, върховенството на закона и доброто управление, правата на човека и основните свободи, включително правата на лицата от малцинствата, залегнали в основните конвенции на ООН и Съвета на Европа и свързаните с тях протоколи. Следва да се гарантира съвместимост с плана за действие на Съвета на Европа, който ще се прилага по време на изпълнението на настоящата Програма за асоцииране.

i) Укрепване на стабилността, независимостта и ефективността на институциите, гарантиращи демокрацията и върховенството на закона в Молдова, включително чрез всеобхватна реформа на публичната администрация и реформа на управлението на публичните финанси

Краткосрочни приоритети

- приемане и упражняване в тясно сътрудничество с Венецианската комисия към Съвета на Европа на преразгледаните правомощия на Конституционния съд и процедурите за назначаване на неговите членове;
- започване на прилагането на стратегията за консолидация на междуетническите отношения (2017—2027 г.);
- създаване на работеща правна рамка за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности;
- провеждане на реформата на териториалната структура на страната чрез намаляване на броя на местните власти в съответствие с националната стратегия за децентрализация, както и на стратегията за реформа на публичната администрация;
- прилагане на стратегията за реформа на публичната администрация и свързаните с нея стратегии, разработена през 2016 г. съгласувано с ОИСП/SIGMA и донорската общност;
- укрепване на координацията, мониторинга и механизмите за докладване и капацитета както на политическо, така и на административно равнище;
- приблизителна оценка на разходите по Плана за действие за реформа на публичната администрация за периода 2016—2018 г.;

- приемане на балансиран бюджет в съответствие със споразумението с МВФ, с достатъчно финансови ресурси за осъществяване на планираните реформи;
- реформиране на Държавната канцелария;
- изясняване на функциите, ролите и отговорностите на основните институции и разработване на единни, писмени и съгласувани процедури и методики за приобщаващо и основано на факти разработване на политики и координация;
- подготвяне на прегледа на правната уредба за публичната служба с оглед на изменението ѝ, така че да се обхванат всички институции, изпълняващи типични задачи на държавната администрация и да се гарантира, че набирането на персонал, повишенията и уволненията се извършват въз основа на личните качества;
- консолидиране на ролята на държавните секретари като най-високопоставените държавни служители във всяко отраслово министерство, за да се допринесе за повишаване на професионализма и деполитизиране на публичната администрация;
- разширяване на обхвата на събирането на данни за регистъра на персонала, включително данни за заплатите, и постепенно разширяване на употребата му за всички държавни институции;
- реорганизиране на държавните институции за подобряване на отчетността, ефективността и ефикасността, включително преглед на икономическата ефективност и ефикасността на държавните предприятия, изпълняващи административни функции;
- изменение на Закона за достъп до обществена информация за подобряване на неговото изпълнение и определяне на необходимите мерки за наблюдаване на изпълнението му;
- разработване на общ закон за административното производство с цел прилагане на принципите за добра администрация и постепенно хармонизиране на специалните административни производства с новия закон;
- стартиране на териториална реформа, която би могла да даде възможност за максимално увеличаване на ресурсите, които са на разположение на гражданите на местно равнище;
- актуализиране на стратегията на Молдова за управление на публичните финанси за периода 2013—2020 г.;
- приемане на нова стратегия в областта на държавния вътрешен финансов контрол (ДВФК);

- продължаване на реформата на парламентарния контрол и надзора върху бюджета; засилване на прозрачността, надзора и отчетността на политиката и управлението в областта на публичните финанси;
- приемане на изменения в Конституцията и на новия проект за Закон за националната сметна палата, които да гарантират независимост и ефективност на публичния външен одит.

Средносрочни приоритети

- в сътрудничество с Венецианската комисия — проучване на необходимите стъпки за укрепване на институционалната рамка с цел насърчаване на устойчивостта на Молдова в дългосрочен план;
- подобряване на обмена на информация между правителството и парламента;
- осигуряване на ефективен механизъм за постоянен надзор от страна на Парламента над прилагането на реформите и законодателството;
- гарантиране на демократичното провеждане на президентските, парламентарните и местните избори съгласно европейските стандарти, както и на отстраняването в този контекст на всички недостатъци, установени от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа/Службата за демократични институции и права на човека (ОССЕ/БДИПЧ);
- осигуряване на изпълнението на стратегията за децентрализация в съответствие с Европейската харта за местно самоуправление на Съвета на Европа (Поредица договори на Съвета на Европа № 122);
- преразглеждане на реда и условията за регистрация на гласоподавателите, в съответствие с препоръките на ОССЕ/БДИПЧ, за да се гарантира точността на данните;
- разработване и прилагане на модула на SIAS „Избори“ — „Финансов контрол“ и на регулаторната рамка, с което ще се автоматизира процеса на докладване, събиране, анализиране на финансовите отчети на политическите партии и кандидатите за изборите и ще се подобри публичния достъп до тази информация. Създаване на ефективни санкции в случай на нарушения и гарантиране, че тежестта на доказване на произхода на средствата се поема от страните. Въвеждане на възможност за конфискация на активи с недоказан произход;
- оценяване на възможността да се предостави право за пряко финансиране на дейността на политически партии, финансиране на предизборни кампании и кандидати от страна на граждани на Молдова с приходи, получени извън страната, като същевременно се предотврати пряка или непряка намеса на чужди граждани, лица и държави в политическата дейност в Молдова;

- въвеждане на ефективни механизми за управление и координация на помощта в съответствие с нуждите на правителството;
- продължаване на реформата на публичната администрация в съответствие с принципите на публичната администрация (централна и местна, както и териториална реформа), в консултация с гражданското общество, с оглед изграждането на отговорна, ефикасна, прозрачна и професионална публична служба, основана на личните качества и фактите, със собствен етичен кодекс, независима от политически натиск;
- в съответствие със стратегията за реформа на публичната администрация — оптимизиране на публичната администрация на национално и местно равнище;
- редовно използване на предварителни оценки на въздействието; гарантиране на систематичното оценяване на разходите за реформи и създаване на форуми за разрешаването на конфликти между министерствата както на високо административно, така и на политическо равнище;
- въвеждане на прозрачна и по-конкурентна система на заплащане на служителите от публичната администрация с цел привличане и задържане на таланти;
- предоставяне на лесно достъпна информация на гражданите за техните права на добра администрация, достъп до информация, административно правосъдие и правото да потърсят обезщетение, така че гражданите да знаят къде и как да подадат оплакване. Гарантиране на ефективни и конкретни последващи действия във връзка с исканията и жалбите на гражданите;
- осигуряване на институционални и организационни подобрения, необходими за засилване на парламентарния надзор, включително условията за сътрудничество с лицата, осъществяващи публичния външен одит;
- укрепване на способността на Министерството на финансите да изпълнява своята роля на централен фискален орган и осигуряване на фискална устойчивост;
- по-нататъшно подобряване на управлението на публичните финанси и ефективно изпълнение на актуализираната стратегия за управлението на публичните финанси;
- въвеждане на подлежаща на периодично актуализиране многогодишна програма за публични инвестиции, ръководена от Министерството на финансите, с цел осигуряване на приоритетните инвестиции на национално равнище в многогодишната бюджетна рамка;
- осигуряване на необходимите институционални и организационни подобрения за укрепване на външния надзор, включително по-нататъшното развитие на функцията за външен одит на Сметната палата на Молдова в съответствие със стандартите на Международната организация на върховните одитни институции,

и условията за сътрудничество между парламента и лицата, осъществяващи публичния външен одит;

- провеждане на дисциплинарни процедури, ако е целесъобразно, и ефективно прилагане на санкции;
- постепенно реформиране на счетоводните стандарти за публичния сектор и на стандартите за отчитане при външен одит;

ii) По-нататъшни реформи в сектора на правосъдието, и по-специално гарантиране на независимостта, безпристрастността, професионализма и ефективността на съдебната система, включително прокуратурата, спрямо която не следва да се упражнява политическа или каквато и да била друга неправомерна намеса. Възможно е да се наложат изменения на Конституцията във връзка с някои елементи от цялостната реформа на сектора на правосъдието:

Краткосрочни приоритети

- прилагане на действащото законодателство относно съдиите, прокурорите, адвокатите и другите юристи с цел осигуряване на абсолютна нетърпимост към корупцията и предотвратяване на всички видове корупционно поведение;
- гарантиране на прилагането, в съответствие с новата правна уредба, на прозрачна система за назначаване на съдиите и прокурорите въз основа на лични качества чрез единна входна точка в съдебната власт;
- гарантиране на ефективното прилагане на гаранциите за независимост на съдиите;
- гарантиране на ефективно прилагане на дисциплинарните правила и етичните кодекси, включително и на процесуалните гаранции за съдии и прокурори, гарантиране на независимостта на Съдебния инспекторат спрямо Висшия съдебен съвет, както и осигуряване на механизми за подаване на жалби, достъпни за обществеността;
- прилагане на законодателния пакет относно етиката в сектора на правосъдието;
- подобряване на прозрачността и ефикасността на процеса на вземане на решения от Висшия съдебен съвет;
- укрепване на независимостта на Висшия съвет на прокуратурата в съответствие с разпоредбите на Закона за прокуратурата от 25 февруари 2016 г. и ускоряване на всеобхватната реформа на прокуратурата;
- гарантиране на справедлив съдебен процес, достъп до правосъдие и процесуални права в наказателните производства в съответствие със задълженията на

Молдова по Европейската конвенция за правата на човека, със съдебната практика на Европейския съд по правата на човека и съобразно други съответни конвенции на Съвета на Европа, чрез въвеждане на:

- законодателство и мерки, насочени към гарантирането на процесуалните права на заподозрените и обвиняемите по наказателни производства;
- законодателство, мерки и ресурси, насочени към гарантиране на правата на жертвите на престъпления на достъп до правосъдие, закрила, подкрепа и обезщетение, включително в рамките на наказателноправната система;

- засилване прилагането на правна помощ и механизми за алтернативно разрешаване на спорове;
- гарантиране функционирането на ефективна електронна система за управление на съдебните дела, която осигурява разпределяне на делата на случаен принцип и надеждност на статистиката за съдебната система.

Средносрочни приоритети

- гарантиране на независимостта на институциите в сектора на правосъдието, така че те да не са подложени на политически или друг вид натиск от страна на администрацията, правителството или парламента;
- прилагане на прозрачни и основани на личните качества назначения и повишения на съдиите;
- гарантиране, че Националният институт на правосъдието предоставя първоначално и продължаващо обучение в съответствие с установените нужди;
- постигане на резултати от мерките за укрепване на професионалната етика и отчетността на съдебната система, например извършване на проверки и издаване на присъди за свързани с корупция престъпления;
- полагане на усилия за подобряване на обществената представа за независимостта, професионалната етика, прозрачността и отчетността на съдебната система;
- постигане на напредък по отношение на всеобхватната реформа на прокуратурата, включително на специализираните прокурори в областта на организираната престъпност и корупцията;
- постигане на значителен напредък в прилагането на Закона за оптимизиране на съдебната карта;
- подобряване на достъпа до правосъдие, особено за жените и уязвимите групи;
- полагане на усилия за постигане на значително намаляване на продължителността на производствата по граждански и наказателни дела;

- полагане на усилия за увеличаване на дела на приключените съдебни производства.

iii) Гарантиране на зачитането на правата на човека и основните свободи чрез всеобхватно сътрудничество в областта на защитата на правата на човека и основните свободи. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности в следните области:

Права на човека и основни свободи

Краткосрочни приоритети

- подготвяне на проект и след това изпълнение на новия национален план за действие в областта на правата на човека с акцент върху най-уязвимите групи и координиране на процесите на планиране и на бюджетните процедури с цел отделяне на достатъчно ресурси за ефективното му изпълнение;
- създаване на Национален съвет и секретариат, който да изготви, наблюдава и докладва за изпълнението на новия национален план за действие в областта на правата на човека;
- гарантиране на ефективното изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека и създаване на ефективен механизъм за парламентарен контрол над това изпълнение;
- постигане на напредък по пилотното прилагане на Европейската харта за регионалните или малцинствените езици в 7 населени места, с оглед внасянето в Парламента на законопроекта за ратифицирането на Хартата;
- по-нататъшно прилагане на закона за свободния достъп до информация;
- приключване на реформата на институцията на омбудсмана, чрез подобряване на Закона за омбудсмана, № 52 от 3.4.2014 г., в съответствие с препоръките на Венецианската комисия и с финансиране съобразно Парижките принципи;
- осигуряване на функционирането на националния механизъм за предотвратяване на изтезанията, в съответствие с член 18, параграф 3 от факултативния протокол на Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне;
- ратифициране на Протокол №12 към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Средносрочни приоритети

- гарантиране на прилагането на законовите и подзаконовите актове срещу дискриминацията на всякаква основа, включително на Закона за осигуряване на

равенство, както и увеличаване на капацитета на Съвета за предотвратяване и изкореняване на дискриминацията („Съвет за равенство“);

- вземане предвид на препоръките, направени от структурите и експертите на Съвета на Европа във връзка със спазването на Рамковата конвенция за защитата на националните малцинства, и изпълнение на препоръките в съгласие с тези структури и експерти;
- гарантиране на ефективното изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, включително членове 12 („Равнопоставеност пред закона“) и 14 („Всеки има право на свобода и сигурност“);
- продължаване на процеса на деинституционализация на децата;
- поддържане на ефективни досъдебни и извънсъдебни механизми за решаване на спорове в областта на правата на човека и основните свободи;
- по-нататъшно предоставяне на достъп до информация относно правата на гражданите и подходящите правни решения;
- насърчаване и повишаване на осведомеността по отношение на правата на човека и борбата с дискриминацията в съдебната система, правоприлагащите органи и администрацията;
- прилагане на Закона от 1994 г. за специалния автономен статут на Гагаузия въз основа на решенията на Венецианската комисия от 2002 г. и на препоръките на ОССЕ от 2013 г.;
- преминаване към прехвърляне на отговорността за центровете за предварително задържане от Министерството на вътрешните работи и други институции към Министерството на правосъдието.

Свобода на словото

Краткосрочни приоритети

- продължаване на работата по гарантиране на свободата на словото и независимостта на медиите в съответствие с препоръките на Съвета на Европа, Европейския съюз и ОССЕ;
- установяване на редовен диалог за обмен на най-добри практики относно свободата на медиите, медийния плурализъм, декриминализирането на клеветата, защитата на журналистическите източници и културното многообразие в медиите;

- приемане на нов Кодекс за аудио-визуалния сектор, който да съответства напълно на препоръките на ОССЕ и Съвета на Европа, въз основа на проекта от 2011 г.;
- създаване на условия за пълна независимост на обществените радио- и телевизионни оператори.

Сътрудничество в областта на гражданското общество

Краткосрочни приоритети

- включване на организациите на гражданското общество, в това число представителните организации на работодателите и синдикалните организации, в събирането на информация и осъществяването на мониторинг по отношение на политиките;
- приемане на стратегия за развитие на гражданското общество за периода 2017—2020 г.

Средносрочни приоритети

- все по-широко включване на гражданското общество, включително на социалните партньори, в процеса на изготвяне на законите и другите документи на публичните политики;
- укрепване на рамката за участието на гражданското общество в разработването и мониторинга на изпълнението на публичните политики;
- насърчаване и укрепване на финансовата устойчивост на гражданското общество;
- развиване на активна гражданска позиция и доброволчество.

Малтретиране и изтезания

Краткосрочни приоритети

- предприемане на ефективни действия спрямо всички докладвани случаи на малтретиране на задържани лица от служители на правоприлагащите органи, по-специално при предварително задържане.

Средносрочни приоритети

- установяване на всеобхватна политическа рамка за предотвратяване и борба с безнаказаността въз основа на насоките за изкореняване на безнаказаността за тежки нарушения на правата на човека (Съвет на Европа, 2011 г.).

Права на децата

Средносрочни приоритети

- прилагане на плана за действие за периода 2016—2020 г. въз основа на стратегията за закрила на детето за периода 2014—2020 г.

Домашно насилие

Краткосрочни приоритети

- гарантиране на прилагането на съществуващата нормативна уредба относно домашното насилие.

Равно третиране

Средносрочни приоритети

- осигуряване на хармонизация с европейските стандарти по отношение на правилата за здраве и безопасност, правилата за отпуска по майчинство и правилата за съвместяването на родителските и професионалните задължения;
- насърчаване на участието на жените в процеса на вземане на решения и в обществените и политическия живот и осъществяване на целенасочени дейности в тези области.

Синдикални права и основни стандарти в областта на трудовата заетост

Средносрочни приоритети

- по-нататъшна работа по гарантиране на спазването на синдикалните права и основните стандарти в областта на трудовата заетост съгласно европейските стандарти и конвенциите на Международната организация на труда (МОТ);
- напредък по отношение на гарантирането на равенството между половете на пазара на труда, с особен акцент върху безработицата при жените и разликата в заплащането на жените и мъжете;
- напредък по въпросите, свързани с детския труд.

2.3 Външна политика и политика на сигурност

Диалогът и сътрудничеството в областта на общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС) имат за цел постепенно сближаване, включително по отношение на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО). По-специално те ще бъдат насочени към предотвратяването на конфликти и въпросите, свързани с управлението на кризи, регионалната стабилност, разоръжаването, неразпространението на оръжия, контрола над въоръженията и контрола върху износа на оръжия. Сътрудничеството в тази област ще се основава на общи ценности и взаимни интереси и ще цели по-голямо сближаване на политиките и повишаване на тяхната ефективност чрез използване на двустранните, международните и регионалните форуми. То ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- подписване на Споразумението между Европейския съюз и Молдова относно процедурите за сигурност при обмена на класифицирана информация.

Средносрочни приоритети

- продължаване на насърчаването на мирното разрешаване на конфликти и международната стабилност и сигурност въз основа на ефективно многостранно сътрудничество;
- развиване на сътрудничеството във връзка със санкциите на ЕС;
- насърчаване на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, неприкосновеност на границите и независимост, залегнали в Устава на ООН и в Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки;
- засилване на практическото сътрудничество за предотвратяването на конфликти и управлението на кризи чрез улесняване на участието на Молдова в ръководени от ЕС граждански и военни операции за управление на кризи, както и провеждане на дейности по консултиране и обучение в сферата на ОПСО (въз основа на рамковото споразумение за участие, което е в сила от 1 юли 2013 г., и многостранната рамка на Групата относно ОПСО в рамките на Източното партньорство).

Тероризъм, неразпространение на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и незаконен износ на оръжия

Краткосрочни приоритети

- обмен на информация за терористични организации, групировки, техните дейности и мрежи за подкрепа в съответствие с международното право и законодателството на страните, включително чрез споразумението за оперативно и стратегическо сътрудничество между Молдова и Европол;
- гарантиране, че законодателството в областта на борбата срещу тероризма се основава на правата на човека и се подлага на преглед от Венецианската комисия;
- сътрудничество по отношение на митническия контрол, основан на риска, с цел гарантиране на безопасността и сигурността на внасяни, изнасяни и транзитно преминаващи стоки;
- подпомагане на предотвратяването на тероризма.

Средносрочни приоритети

- сътрудничество с оглед засилване на международния консенсус по отношение на основаната на правата на човека борба с тероризма, включително по отношение на правното определение за понятието „терористичен акт“;
- по-нататъшно подобряване на националната законодателна и регулаторна рамка в областта на борбата срещу тероризма, по-специално съобразно съответните конвенции на ООН и Съвета на Европа, като например Конвенцията на Съвета на Европа от 2005 г. за предотвратяване на тероризма (CETS 196) и допълнителния протокол към нея, както и Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма (CETS 198);
- поставяне на по-силен акцент върху разбирането и справянето с движещите сили на радикализацията и факторите, които водят до насилнически екстремизъм;
- проучване на възможностите за сътрудничество, включително изграждането на капацитет в областта на сигурността на въздухоплаването (включително на летищата) и защитата на лесни мишени;
- разработване на начини за съвместна работа в борбата с трафика на оръжия и унищожаването на запаси;
- разработване на начини за съвместна работа и обмен на информация за откриване и проследяване на незаконни оръжия;

- сътрудничество и принос за противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и на свързаните с тях материали, както и на средствата за тяхната доставка, чрез цялостно спазване и прилагане на национално равнище на действащите задължения на страните по силата на международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия и други приложими международни задължения;
- създаване на ефективна система за национален контрол на износа и транзита на стоки, свързани с оръжия за масово унищожение, включително контрол на крайното потребление на технологии с възможна двойна употреба, които може да се използват за оръжия за масово унищожение, в това число ефективни санкции за нарушаване на контрола на износа;
- справяне с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, съгласно действащите международни споразумения и резолюции на Съвета за сигурност на ООН, както и на ангажиментите в рамките на други международни инструменти, приложими в тази област;
- продължаване на сътрудничеството в областта на контрола на износа на конвенционални оръжия с оглед на общата позиция на ЕС относно контрола върху износа на военни технологии и оборудване.

Конфликтът в Приднестровието

Средносрочни приоритети

- поддържане на функционалността на всички съществуващи платформи за диалог и формати за водене на преговори, насочени към идентифицирането на възможни решения на проблемите, пред които са изправени хората на двата бряга на река Днестър, и цялостно и мирно уреждане на конфликта в Приднестровието, основано на запазването на суверенитета и териториалната цялост на Молдова в границите, признати на международно ниво, със специален правен статут за Приднестровския регион;
- разработване на подобрена концепция относно уреждането на конфликта в Приднестровието, която да предлага привлекателно и взаимно приемливо общо бъдеще и за двете страни в рамките на една реинтегрирана държава;
- поддържане на ефективно сътрудничество между ЕС и Молдова с цел разрешаване на конфликта в Приднестровието и насърчаване на мерки за изграждане на доверие в рамките на договорените формати, включително провеждане на консултации относно договореностите за периода след постигането на споразумение;
- засилване на диалога с цел разясняване на ползите от Споразумението за асоцииране и гарантиране на неговата приложимост на цялата територия на

Молдова, като в същото време се вземат мерки за узаконяване на дейността на икономическите оператори от левия бряг на река Днестър;

- Продължаване на конструктивния диалог с всички съответни партньори относно положението по централната отсечка (Приднестровието) от границата между Молдова и Украйна.

Международният наказателен съд

Краткосрочни приоритети

- прилагане на Римския статут на Международния наказателен съд и свързаните с него инструменти при полагане на необходимите усилия за запазване на неговия интегритет.

2.4 Сътрудничество в областта на свободата, сигурността и правосъдието

Очаква се Молдова непрекъснато да изпълнява изискванията, определени в рамките на четирите тематични категории от Плана за действие за либерализиране на визовия режим от 16 декември 2010 г. Ефективното и устойчиво прилагане на всички целеви показатели, посочени в плана за действие, в т.ч. тези в категория 3 (обществен ред и сигурност), е от съществено значение за поддържане на безвизов режим с ЕС. В съответствие с преразгледания механизъм за суспендиране на отмяната на визовия режим¹, безвизовият режим на пътуване може да бъде суспендиран в случай, в който един или повече от целевите показатели не са изпълнени. В случай на обосновани опасения относно изпълнението на конкретните целеви показатели от плана за действие, Молдова ще предостави информация на Европейския съюз, при поискване от негова страна.

Освен това страните надлежно отбелязват препоръките, получени в резултат на мисиите за партньорски проверки, организирани през 2015 г. и 2016 г., насочени към оценка на съдебната система и секторите за борба с корупцията и с прането на пари в Молдова. В тази връзка Молдова се ангажира да следва тези препоръки наред с другите препоръки на ЕС, както и други препоръки на международни организации, за разработване на документите за политиката за периода след 2016 г. в областта на правосъдието и борбата с корупцията, както и на документ за политиката за периода след 2017 г. в областта на борбата с изпирането на пари.

Освен това страните ще работят съвместно в следните области:

Защита на личните данни

Средносрочни приоритети

- продължаване на хармонизирането на националната правна уредба в областта на защитата на личните данни със законодателството на ЕС, като се обърне особено внимание на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните);
- по-нататъшно прилагане на правната уредба за защита на личните данни във всички сектори, за да се гарантира висока степен на защита на личните данни в съответствие с европейските инструменти и стандарти;
- по-нататъшно укрепване на изграждането на капацитет на Националния център за защита на личните данни.

¹ Регламент (ЕС) № xxx/2017 на Европейския парламент и на Съвета от xx.xx 2017 година за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване, ОВ L ...

Борба с организираната престъпност

Краткосрочни приоритети

- определяне и ясно разграничаване на компетентностите и правомощията на полицията, които трябва да се прилагат за целите на събирането на разузнавателни данни и събирането и използването на (съдебномедицински) доказателства;
- създаване и ефективно подобряване на системата за финансови разследвания с акцент върху издирването, изземването и конфискацията на активи, получени в резултат на организирана престъпност.

Средносрочни приоритети

- прилагане на концепцията за полицейски действия, основани на разузнавателна информация, която изисква добре развита система за анализ и управление на риска и на заплахите (методологията на Европол, приложена в контекста на неговата оценка на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA). Включване на развитието на полицейската дейност в близост до обществото и използването на специални разузнавателни средства (СРС);
- съвместна работа за осигуряване на постепенното и по-широко използване на съответните инструменти и услуги на Интерпол.

Реформа на полицията

Краткосрочни приоритети

- завършване на процеса на установяване на отговорна, надеждна и ефективна организация на полицията, интегрирана в Министерството на вътрешните работи. Политическото ръководство от страна на министерството ще бъде ограничено до определяне на стратегическите приоритети и общата политика на полицейските сили. Няма да се предоставя право на разпореждане (нито в положителна, нито в отрицателна насока) по отношение на оперативните дейности на полицейските сили;
- подобряване на отчетността и повишаване на независимостта на полицията;
- създаване на независим орган (напр. парламентарна комисия), който адекватно да разглежда структурни слабости (случаи на полицейско насилие, измама, корупция и др.) в полицията.

Средносрочни приоритети

- по-нататъшно прилагане на Стратегията за развитие на полицията за периода 2016—2020 г., като се постави акцент върху модернизирването на а) управлението на човешките ресурси, б) техническото управление и в) оперативния капацитет на полицейските сили (зачитане на основните права на човека в отношенията със задържани от полицията лица; разработване на ефективни отношения с широката общественост; актуализирането на средата на информационните и комуникационни технологии (ИКТ); подобряване на капацитета за разследване на местопрестъплението и по-нататъшно развитие на националната стратегия за борба с корупцията);
- приемане на стратегия за развитие на карабинерите и постигане на напредък в изпълнението на стратегията;
- установяване на ефективна система за защита на свидетелите (специализирано звено) и предлагане на необходимите гаранции на свидетелите за защита от сплашване и физически заплахи;
- насърчаване на култура на съблюдаване на етичните норми и ценности в Министерството на вътрешните работи и полицията. Разработване на правила и норми на поведение, с цел ефикасно предотвратяване и санкциониране на нарушенията, допуснати от полицията. Създаване на инструменти за оценка на ефикасността и ефективността на полицейските дейности;
- създаване на съвместен център за обучение в областта на правоприлагането (JLETС) с цел да се гарантира адекватно основно обучение и специализирано обучение във връзка с услугите, включително високоспециализирано обучение, ако това е необходимо. Въз основа на работната договореност между Молдова и Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL) от 2012 г. JLETС ще развие тесни оперативни отношения със CEPOL;
- подобряване на условията при изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража;
- създаване на условия за по-бързо реагиране.

Полицейско сътрудничество и бази данни

Краткосрочни приоритети

- по-нататъшно развитие на автоматична централизирана база данни както по отношение на разследванията, така и по отношение на наказателните преследвания (национални системи за електронно управление на делата), за да се избегне рискът от дублиране на наказателни дела и от пропуск да се установи връзка между случаи, които често са с широк географски и дори международен обхват. Такава система следва в идеалния случай да обхване всички елементи от веригата на разследването/наказателното преследване, в т.ч. информацията относно възстановяването, обезпечаването и конфискацията на активи;
- по-нататъшно подобряване на националния статистически инструмент за измерване на нивото на престъпността и на разкриваемостта. Той следва ефективно да се използва като инструмент за управление при разработването на нови приоритети във връзка с политиките.

Средносрочни приоритети

- гарантиране, че в рамките на една обща административна структура (Единно звено за контакт — ЕЗК) централните звена за международно полицейско сътрудничество (националното звено на Европол, бюрото SIRENE, Националното централно бюро на Интерпол) имат достъп до съответните национални и международни бази данни;
- засилване на сътрудничеството и обмена на данни между Молдова и Европол (качествено и количествено) по трансгранични наказателни дела.

Борба с незаконните наркотици

Краткосрочни приоритети

- участие в Европейската информационна мрежа за наркотици и наркомании (Reitox) на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН) и съответните срещи на експерти, организирани от ЕЦМНН;
- прилагане на ясно разпределение на задачите и координация между органите, компетентни за намаляване на търсенето на наркотици, както и между органите, участващи в намаляването на предлагането на наркотици.

Средносрочни приоритети

- разширяване на координацията, за да се обхванат всички аспекти на политиката за борба с наркотиците, включително социалния аспект и общественото здраве, мерките за правоприлагане, международното сътрудничество и политиката за младежта;
- одобряване и изпълнение на Националния план за действие за периода 2017—2018 г. за изпълнението на националната стратегия за борба с наркотиците за периода 2011—2018 г.

Трафик на хора

- приемане и прилагане на национална стратегия за превенция и борба с трафика на хора за периода 2017—2022 г., която ще обхваща и националната референтна система;
- по-нататъшно оптимизиране на информационния поток чрез подобряване на комуникацията и сътрудничеството между Европол и молдовските национални мултидисциплинарни правоприлагащи звена, както и между самите молдовски национални мултидисциплинарни правоприлагащи звена;
- осигуряване на изграждането на капацитет в правоприлагащите институции за осигуряване на сътрудничество с агенциите на ЕС за предотвратяването и борбата с трафика на хора.

Борба срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца

- засилване на капацитета на съответното звено за разследване за работа по идентифициране на децата жертви на сексуално насилие, по-специално детската порнография;
- създаване на структури за извършване на индивидуална оценка на всяко отделно дете жертва на сексуално насилие с оглед на предоставянето на индивидуализирана помощ и подкрепа;
- осигуряване на специален представител за децата жертви на сексуално насилие, когато на лицата, упражняващи родителска отговорност, не се позволява да представляват детето жертва поради конфликт на интереси, или когато детето не се придружава от семейството си или е разделено от него;
- предоставяне на разположение на подходящи мерки или програми за интервенция за управление на индивидуалния риск, свързан с всички извършители на престъпления, осъдени за сексуално насилие или експлоатация на деца.

Борба с киберпрестъпността

Краткосрочни приоритети

- засилване на сътрудничеството с Европейския център за борба с киберпрестъпността (ЕСЗ).

Средносрочни приоритети

- инвестиране в изграждането на капацитет (включително на органите на наказателното правосъдие), ноу-хау и специализация в борбата с киберпрестъпността, като същевременно се вземе предвид връзката с борбата с хибридните заплахи (целени действия за борба срещу киберпрестъпността, двустранни програми в областта на съдебната и полицейската система);
- укрепване на сътрудничеството за борба срещу киберпрестъпността и сексуалната експлоатация на деца чрез хармонизиране на приоритетите и рационализиране на комуникацията;
- проучване на възможностите за сътрудничество, посветени конкретно на защитата на критичните инфраструктури;
- засилване на сътрудничеството за укрепване на готовността и устойчивостта на кибернетичното пространство — създаване на екипи за незабавно реагиране при компютърни инциденти, улесняване разработването на национална стратегия за кибернетична сигурност, насърчаване на публично-частните партньорства;
- съвместна работа, за да се гарантира прилагането на мерки за изграждане на доверие в кибернетичното пространство на ОССЕ, насочени към повишаване на прозрачността и задълбочаване на сътрудничеството на регионално и подрегионално равнище;
- прилагане на Конвенцията от Будапеща, по-специално що се отнася до процесуалното право за целите на вътрешните разследвания, публично-частното сътрудничество и международното сътрудничество.

Превенция и борба с корупцията и конфликтите на интереси

Краткосрочни приоритети

- приемане на закон за етиката, който обхваща сектора на публичната администрация, след консултация с организациите на гражданското общество;
- прилагане на закона, с който се изисква всички съответни служители да представят декларации за имущественото състояние и да информират за възможни конфликти на интереси, и гарантиране на ефективното прилагане на процедурата по изпълнение. Верността на съдържанието на декларациите за имущественото състояние и възможните конфликти на интереси следва да се преценяват от националния орган за съблюдаване на етичните норми и свързаните с това криминални разследвания следва да бъдат провеждани от посочения орган. При оценяването е необходимо да се следват подходящи приоритети като основен акцент се поставя върху декларациите на високопоставените служители, включително съдиите и прокурорите;
- осигуряване на достатъчни последващи действия във връзка с декларации, чието съдържание буди съмнения, и систематично налагане на санкции (глоби, дисциплинарни мерки и др.) в случай на неверни декларации, подадени след срока декларации или недеklarирани на активи. Тежестта на доказване по отношение на произхода на парични средства или активи трябва да се носи от длъжностното лице. Продължаване на практиката на публично оповестяване на декларациите за имуществено състояние;
- приемане на закони, предвиждащи пропорционални възпиращи санкции за корупция и за ограничаване на имунитетите в наказателните и административните производства;
- приемане и започване на ефективното прилагане на новата стратегия за борба с корупцията като стратегически инструмент, създаден с цел предотвратяване и намаляване на корупцията в съответствие с ценностите и стандартите на ЕС. Укрепване на капацитета на държавите от Групата за текущо наблюдение за изпълнението на националната стратегия за борба с корупцията в тясно сътрудничество с Парламента и гражданското общество;
- гарантиране на ефективно сътрудничество със и оказване на съдействие на съответните институции и органи на ЕС, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF) при проверки на място и инспекции, свързани с управлението и контрола на средствата на ЕС, в съответствие с приложимите правила и процедури.

Средносрочни приоритети

- подобряване на механизмите за координация и сътрудничество в областта на борбата с корупцията между ведомствата за борба с корупцията като Националния център за борба с корупцията, NIA, главен прокурор, службата за

вътрешна защита и борба с корупцията към Министерството на вътрешните работи и службата за разузнаване и сигурност;

- създаване на ефективен механизъм за координация в борбата с корупцията, изпирането на пари и финансирането на тероризма в рамките на публичната администрация на държавно равнище;
- разработване на прозрачни механизми за назначаване, основани на личните качества и професионалните заслуги, за Националния съвет по етика, инспекторите по въпросите на управлението и съблюдаването на етичните норми към Националната агенция по етика, за да се гарантира независимостта и свободата на този орган от всякакви политически влияния. Гарантиране, че Националната агенция по етика разполага с достъп до необходимите регистри, включително всички държавни и частни данни, с цел да се гарантира ефективна проверка на благосъстоянието и личните интереси. Осигуряване на представителство на гражданското общество в Националния съвет по етика;
- укрепване на ролята на Националния център за борба с корупцията (НАС) в борбата с корупцията с цел постигане на конкретни резултати. Гарантиране, че той разполага с достатъчен бюджет и персонал, ясни отговорности, достатъчно правомощия и необходимата самостоятелност и че е защитен от неправомерно политическо влияние и си сътрудничи добре с други правоприлагащи институции, които участват в борбата с корупцията, по-специално прокуратурата, специализирана в борба с корупцията;
- по-нататъшно повишаване на осведомеността относно различните форми и видове корупция и начините за тяхното предотвратяване. Информационните кампании следва да се провеждат редовно. Комуникационните инструменти и стратегиите ще се разработват целево в съответствие с нуждите на съответната аудитория и тяхното въздействие ще се оценява редовно;
- подобряване на системата за разследване и наказателно преследване на високопоставени длъжностни лица за корупция; осигуряване на прозрачност и непристрастност на съдебните производства, наред с другото, чрез създаването на условия за открито отразяване в медиите. Ограничаване в тази връзка на обхвата на работата на прокуратурата, специализирана в борба с корупцията, до корупцията по високите етажи на властта и укрепване на нейния капацитет за борба с корупцията по високите етажи на властта;
- постигане на по-осезаеми резултати в борбата с корупцията чрез подобряване на резултатите на органите за борба с корупцията чрез по-ефективни санкции и реални присъди, особено срещу високопоставени длъжностни лица;
- развиване и укрепване на всеобхватна и последователна правна уредба за насърчаване съблюдаването на етичните норми в публичния сектор;

- извършване на щателно разследване на банковите измами, с цел възстановяване на пренасочените средства, и редовно и прозрачно докладване за напредъка при разследванията;
- споделяне с ЕС на доклада на дружество Kroll за втората фаза;
- осигуряване на оперативна съвместимост на електронната система „E-Integrity“ с всички държавни и частни регистри, необходими за ефективната проверка на благосъстоянието и личните интереси;
- осигуряване на постепенен преход към подаване онлайн на декларациите;
- укрепване на системата за периодична самооценка за борбата с корупцията.

Борба с изпирането на пари и за противодействие на финансирането на тероризма и борба с финансовите престъпления

Краткосрочни приоритети

- привеждане на законодателството в съответствие с 4^{-та} Директива относно изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- гарантиране, че новото законодателство относно либерализацията на капиталите и фискалното стимулиране, както и относно изменението и приключването на законодателните актове, е съвместимо с ангажиментите на Молдова, поети по Споразумението за асоцииране;
- увеличаване на техническия и оперативния капацитет на звеното за финансово разузнаване с цел ефективно изпълнение на всички задачи, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма, особено в областта на подобряването на финансовото разузнаване;
- звеното за финансово разузнаване следва да работи все по-успешно и все по-активно по твърденията за дейности по изпиране на пари и финансиране на тероризма, като се започне с органите, задължени да докладват, докладващи систематично за съмнителни сделки, които следва да бъдат санкционирани в случай на недокладване;
- укрепване на режима за превантивното замразяване като на съответните докладващи субекти се предостави правомощието да преустановяват извършването на съмнителни финансови сделки;
- създаване на национална служба за възстановяване на активи, която да насърчава, посредством засилено сътрудничество, най-бързото възможно проследяване на територията на ЕС на активи, придобити в резултат от престъпления.

Средносрочни приоритети

- разработване на всеобхватна политика/стратегия по отношение на финансовите престъпления и финансовите разследвания, включваща всички съответни органи, в т.ч. прокуратурата, която да цели ускоряването на сложните и бавни механизми за разследване в областта на финансовите престъпления. Включване на концепцията за финансовите разследвания и полицейските действия, основани на разузнаването, в рамките на стратегия, която да позволи проактивни мерки за правоприлагане на основата на анализ на данни;
- подобряване и изпълнение на стабилна законодателна рамка за борба с изпирането на пари и с финансирането на тероризма, която да е в съответствие с резолюциите на Съвета за сигурност на ООН и препоръките на FATF, и в съответствие с резултатите от взаимните оценки в рамките на Moneyval;

- прилагане на строго и амбициозно законодателство относно изземването и конфискацията на активи, което надхвърля рамките на минималните стандарти, установени на равнището на ЕС, и следователно включва напр. разпоредби относно неоснованата на присъда (или гражданскоправна) конфискация;
- засилване на оперативното сътрудничество в областта на конфискацията, възстановяването на активи и управлението на активи чрез ефективна комуникация и обмен на най-добри практики между молдовската Служба за възстановяване на активи и ЕС;
- подобряване на оперативното сътрудничество между службите и звената, работещи в сферата на финансовото разузнаване, полицейската дейност и финансовите инспекции, както и данъчните и митническите служби и звена, чрез установяване на оперативна съвместимост и обмен на данни (например въз основа на съобразени с нуждите договорености за обмен на данни). Следва да се назначат служители за връзка между службите с цел улесняване на оперативното сътрудничество. Следва да се обмисли възможността за временен обмен на персонал с цел обучение;
- в сътрудничество със Съвместния център за обучение в областта на правоприлагането (*вж. по-горе*), създаване на програми за обучение с ясен процес на акредитация за следователите и анализаторите на финансови престъпления и предоставяне на възможност и насърчаване на колеги от други области да участват в обучението за провеждане на финансови разследвания. Значението на финансовите разследвания следва надлежно да бъде отразено в програмите за обучение на следователите, прокурорите и съдиите;
- разработване на насоки и указания за органите, обвързани от задължение за докладване, които систематично докладват за съмнителни сделки, с цел да се увеличи ефективността на прилагането на националното законодателство за борба с изпирането на пари и с финансирането на тероризма.

Сътрудничество в областта на миграцията, убежището и управлението на границите

Миграция и убежище

Краткосрочни приоритети

- продължаване на изпълнението на споразумението за обратно приемане между ЕС и Молдова и по-нататъшно предоставяне на помощ за реинтеграция на молдовски граждани;
- продължаване на действията по предоставяне на информация, чиято цел е разясняване на правата и задълженията при безвизови пътувания, включително информация относно правилата, които регламентират достъпа до трудовия пазар на ЕС (в т.ч. чрез портала на ЕС за имиграция), относно рамката на ЕС за законната миграция (директиви относно условията за влизане и пребиваване на

някои категории граждани на трети държави) и относно отговорността при злоупотреба с права по силата на безвизовия режим, както и на правата и задълженията, свързани със здравните системи на държавите — членки на ЕС;

- продължаване развитието на практическото сътрудничество в рамките на партньорството за мобилност между ЕС и Молдова.

Средносрочни приоритети

- насърчаване и засилване на сътрудничеството в рамките на партньорството за мобилност между ЕС и Молдова чрез активното участие на военния секретариат на ЕС (ВСЕС) със специален акцент върху миграцията и развитието;
- подобряване на съществуващата инфраструктура (включително центрите за задържане) и увеличаване на персонала на отговорните органи с цел гарантиране на ефективното връщане на незаконно пребиваващи и/или транзитно преминаващи граждани на трети държави от територията на Молдова, гарантиране зачитането на човешките права на имигрантите, на които е наложена административна мярка за задържане, и разработване на рамката за интеграция;
- укрепване на дейността на Бюрото за миграция и убежище като основен участник в системата за счетоводство и в управлението на миграционните потоци, чрез: 1) укрепване на правната уредба, условията за приемане и документация за/на чужденци, 2) укрепване на регионалните служби в борбата с незаконния престой на чужденци и преброяването на чужденци, 3) подобряване на инфраструктурата, както и предоставяне на необходимите финансови и човешки ресурси;
- по-нататъшно укрепване на системата за събиране и анализ на данни относно миграционните потоци и предоставяне на убежище посредством актуализиране на разширения миграционен профил и продължаване на изготвянето на доклади за оценките и за анализа на риска в областта на миграцията и убежището;
- продължаване на ефективното прилагане на законодателството в областта на убежището, което осигурява стабилна рамка за закрилата на лицата, които се нуждаят от международна защита, укрепване на инфраструктурата на центъра за настаняване;
- обучение на държавни служители, служители на Министерството на вътрешните работи, съдии и магистрати, работещи в областта на убежището и миграцията;
- следване на интегриран подход в областта на диаспорите и укрепване на капацитета на националните и местните органи по въпроси, свързани с диаспорите;
- разработване на по-ефективни начини за насърчаване на кръговата миграция.

Управление на границите

Краткосрочни приоритети

- по-нататъшно засилване на управлението на границите и поддържане на високото равнище на гранични проверки и наблюдение на границите, както и разширяване и актуализиране на стационарните и мобилните съоръжения за видеонаблюдение;
- разширяване на съвместното управление по границите между ЕС и Молдова.

Средносрочни приоритети

- по-нататъшно осигуряване на подходяща инфраструктура, техническо оборудване, ИТ системи и финансови и човешки ресурси съгласно стратегията и плана за действие на Молдова за интегрирано управление на границите (ИУГ);
- по-нататъшно укрепване на сътрудничеството в областта на управлението на границите съвместно с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex);
- осъществяване на инициативи за трансгранично сътрудничество и укрепване на сътрудничеството с държави — членки на ЕС, които да допринесат за обогатяването и разширяването на общата предгранична разузнавателна картина на ситуацията на EUROSUR, управлявани от Frontex чрез създаването **на регионална мрежа с Румъния и други държави в региона**;
- подобряване на ситуацията на национално и местно равнище чрез подобряване на анализа на риска, анализа на информацията и обмена на информация с национални и международни партньори.

Правно сътрудничество

Средносрочни приоритети

- задълбочаване на сътрудничеството между Молдова и Евроюст (качествено и количествено) по трансгранични наказателни дела;
- по-нататъшно укрепване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси чрез:
 - присъединяване към и прилагане на многостранни конвенции за съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси, и по-специално Конвенцията от 1970 г. относно събирането на доказателства в чужбина по граждански или търговски дела,
 - присъединяване към и прилагане на многостранни конвенции за закрила на децата, и по-специално конвенциите на Хагската конференция по международно частно право в областта на семейното право,
 - подготвяне на основите за присъединяване към и прилагане на Конвенцията от 1996 г. за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, по-специално чрез оценяване на националните възможности и ресурси;
- засилване на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси чрез присъединяване към съответните конвенции и тяхното прилагане, по-специално тези на Съвета на Европа.

2.5 Търговия и свързани с търговията въпроси (ЗВЗСТ)

Задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия съставлява голяма част от Споразумението за асоцииране. Поради това се очаква, че на прилагането на тази част, съдържаща се в дял V („Търговия и свързани с търговията въпроси“) от Споразумението, ще бъде даден приоритет, съизмерим със значението ѝ в общия контекст на Споразумението за асоцииране и в рамките на отношенията между ЕС и Молдова.

Търговия със стоки

Страните ще работят съвместно при прилагането на разпоредбите относно достъпа до пазара за стоки, включително енергия, по-специално чрез съвместни консултации, с цел:

Краткосрочни приоритети

- извършване на допълнителни подобрения в сферата на статистиката за търговията и баланса на предлагането, за да могат страните да прилагат правилно механизма за недопускане на заобикалянето на мерки;
- сътрудничество при изпълнението на пътната карта за подобряване на конкурентоспособността на Молдова;
- обмен на информация за свързани с достъпа до пазара промени в Молдова и нейната политика относно достъпа до пазара;
- предприемане на мерки за подобряване на бизнес климата за стопанските субекти в областта на търговията.

Средносрочни приоритети

- повишаване на капацитета за износ на Молдова, включително чрез стартирането на схеми за финансова и нефинансова (безвъзмездни средства) помощ за развитие на износа в полза на отделните дружества;
- укрепване на сътрудничеството между ЕС и Молдова в процеса на изготвяне и прилагане на законодателството, което може да бъде необходимо за прилагане на разпоредбите на ЗВЗСТ;
- гарантиране спазването на свързаните с търговията разпоредби в областта на енергетиката;
- изпълнение на предвидените за периода 2018—2020 г. елементи, отнасящи се до износа, посочени в Националната стратегия за привличане на инвестиции и насърчаване на износа (НСПИНИ) за 2016—2020 г., в това число и средносрочен преглед на тази стратегия през 2018 г.

Технически регламенти, стандартизация и свързана инфраструктура

Страните ще работят съвместно за постигане на съответствие с техническите регламенти, стандартизацията, метрологията, акредитацията, процедурите за оценка на съответствието и системата за наблюдение на пазара на Съюза, както е предвидено в Споразумението за асоцииране и по-специално в частта от него, посветена на ЗВЗСТ.

Подготовката ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- обмен на информация относно изпълнението на задълженията за сближаване на националното законодателство с достиженията на правото на Съюза, съгласно предвиденото в съответните приложения към Споразумението, както и относно прилагането на въпросното законодателство;
- укрепване на административния капацитет на съответните държавни органи, институции и агенции.

Средносрочни приоритети

- изграждане на инфраструктура, свързана с управлението по отношение на техническите регламенти, стандартизацията, метрологията, акредитацията, процедурите за оценка на съответствието и системата за наблюдение на пазара, включително създаване на национална информационна система;
- развиване или засилване на сътрудничеството и, когато е необходимо, придобиване на членство в съответните международни и европейски организации, като EURAMET, EA, CEN, CENELEC, ETSI, WELMEC;
- обмен на информация за други релевантни аспекти на плановете на Молдова в областта на техническите пречки пред търговията и приложимите срокове;
- разработване и прилагане, в сътрудничество с представителни органи от частния сектор в Молдова, на задълбочена кампания/действия за информиране, предоставяне на съвети и консултации, с цел да се помогне на деловите среди в Молдова да разберат по-добре правилата на ЕС относно продуктите и изискванията за пускането на продукти на пазара;
- сътрудничество в подготвителния процес за Споразумението за оценка на съответствието и приемане на промишлени продукти (СОСП).

Санитарни и фитосанитарни (СФС) мерки

Страните ще работят съвместно за по-голямо сближаване на молдовските санитарни и фитосанитарни стандарти за храните и фуражите и на молдовското законодателство и практика в областта на здравето на растенията и животните и хуманното отношение към животните с тези на ЕС, съгласно посоченото в съответните приложения към Споразумението за асоцииране. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- опростяване на сертифицирането за вноса/износа на селскостопански продукти на хранително-вкусовата промишленост;
- разработване и прилагане на Стратегия за безопасност на храните за периода 2017—2022 г.;
- засилване на сътрудничеството между Националната агенция по безопасност на храните и Министерството на земеделието с цел подготовка и провеждане на законодателните реформи в областта на санитарните и фитосанитарните мерки;
- укрепване на административния капацитет чрез обучаване на персонала в отговорните държавни и изпълнителни органи и агенции как да изготвя и прилага законодателството в съответствие с правото на ЕС;
- организиране на информационни кампании за съответните агенции, предприятия и НПО във връзка с изискванията за достъп до пазара на ЕС, а също и за гражданското общество по отношение на аспектите на безопасността на храните и фуражите, които засягат потребителите (Система за бързо предупреждение за храни и фуражи — RASFF);
- получаване на акредитация за всички лаборатории, включени в официалния контрол по международните стандарти, за да се изпълнят санитарните и фитосанитарните изисквания за износ и да се повиши безопасността на храните на вътрешния пазар на Молдова.

Средносрочни приоритети

- реорганизиране и развитие на капацитета на Националната агенция за безопасност на храните въз основа на разпоредбите на бъдещата нова Стратегия за безопасност на храните за периода 2017—2022 г.;
- завършване на изпълнението на прилаганата понастоящем Стратегия за безопасност на храните на Молдова със специален акцент върху качеството на законодателството и капацитета за правоприлагане, както и отстраняване на всички установени недостатъци;
- сближаване на националното законодателство с достиженията на правото на ЕС, посочени в съответните приложения към Споразумението, и осигуряване на неговото ефективно прилагане и изпълнение;
- допълнително подобряване на инфраструктурата и свързания с нея капацитет, необходими за прилагане на законодателството, по-специално лабораториите, работещи в областта на здравето на животните, здравето на растенията и безопасността на храните, и граничните инспекционни пунктове, в съответствие с изискванията на ЕС;
- приключване на работата по създаване на система за ранно предупреждение по отношение на храните и фуражите, безопасността на здравето на животните и растенията.

Митници и улесняване на търговията

Страните ще работят съвместно за привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с правото на ЕС, Практическите насоки на ЕС за митниците и международните стандарти, изброени съгласно предвиденото в глава 5 и в съответните приложения към Споразумението за асоцииране. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- хармонизиране на законодателството на Молдова с Митническия кодекс на Европейския съюз;
- продължаване на прилагането на стратегическата рамка за митническо сътрудничество;
- по-нататъшно модернизиране на митническата служба на Молдова и нейната инфраструктура, както и по-нататъшно организиране на обучения за персонала, по-специално с цел да се утвърди култура, ориентирана към услугите и без корупция;
- изготвяне на пътна карта за присъединяването на Молдова към Конвенцията за общ транзитен режим и съставяне на екип по проекта;
- засилване на диалога относно борбата с измамите с цел предотвратяване на незаконната търговия, включително търговията с акцизни стоки, по-специално чрез засилено сътрудничеството в рамките на Протокола относно административната взаимопомощ по митнически въпроси;
- осигуряване на ефективно прилагане на законодателството на Молдова в областта на защитата на географските указания и правата на интелектуална собственост (ПИС) и предоставяне на подходящо обучение за митническите служители в тази връзка.

Средносрочни приоритети

- привеждане на молдовската система за одобрени икономически оператори в съответствие с тази на ЕС с оглед на взаимно признаване;
- хармонизиране на законодателството и създаване на условия за присъединяването на Молдова към Конвенцията за общ транзитен режим;
- продължаване на опростяването и модернизирането на митническите процедури и осигуряване на ефективното им прилагане;
- сътрудничество при митническия контрол, основан на риска, и споделяне на релевантна информация, способстваща за по-добро управление на риска и сигурност на веригите на доставки, улесняване на законната търговия и безопасността и сигурността на внасяните, изнасяните или транзитно преминаващите стоки;
- ускоряване на процедурите за бързо присъединяване към Протокола към Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и за неговото прилагане, с цел премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия.

Правила за произход

Страните ще работят съвместно за прилагането на правилата за произход, уредени в протокола към Споразумението за асоцииране и произтичащи от присъединяването на Молдова към регионалната Конвенция за паневросредиземноморските преференциални правила за произход. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- обсъждане и, ако е необходимо, преразглеждане на процедурите, прилагани понастоящем от митническите служби на Молдова при сертифициране и проверка на произхода на стоките.

Средносрочни приоритети

- оказване на помощ на Молдова да изпълни задълженията си, произтичащи от присъединяването ѝ към Конвенцията;
- осигуряване на обучение за митническите служби на Молдова по въпросите на сертифицирането и проверката на преференциалния произход.

Установяване, търговия с услуги и електронна търговия

Страните ще продължат своя диалог относно установяването, търговията с услуги и електронната търговия в съответствие със съответните разпоредби, предвидени в Споразумението за асоцииране. Те ще изпълняват поетите ангажименти в сферите на услугите съгласно посоченото в съответните приложения към Споразумението за асоцииране. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- осигуряване на обучение и на достатъчен административен капацитет за осъществяване на сближаването на законодателството;
- гарантиране на редовен обмен на информация относно предвижданите или текущите законодателни дейности в областите, избрани за сближаване, и провеждане на диалог за тази цел;
- гарантиране, че нормативната уредба относно услугите и установяването в Молдова отразява правата и задълженията и дава възможност за ефективно изпълнение на ангажиментите, свързани с достъпа до пазара, произтичащи от ЗВЗСТ.

Текущи плащания и движение на капитали

Страните ще продължат своя диалог относно движението на капитали и плащанията, по-специално с оглед наблюдаване на спазването на всички действащи ангажименти, предвидени в Споразумението за асоцииране.

Обществени поръчки

Страните ще работят съвместно при прилагането от страна на Молдова на глава „Обществени поръчки“ от Споразумението за асоцииране и свързаните с това реформи. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- координиране с Европейската комисия на работата по хармонизиране на нормативната уредба на Молдова в областта на обществените поръчки;
- своевременно предоставяне на точна информация относно промените в законодателството на Молдова, особено във връзка с планираната законодателна дейност, засягаща политиката относно обществените поръчки и нейното прилагане;
- приемане и поставяне на началото на прилагането на стратегия на Молдова в областта на обществените поръчки, с което да се изгради добре функционираща, конкурентоспособна и прозрачна система за обществени поръчки, за която се дава отчет, способна да вдъхва и да запазва доверието на гражданите на Молдова и на международната общност във функционирането на процедурите за обществени поръчки;
- развиване на необходимите компетенции и на административния капацитет, с което да се благоприятства постигането на по-голяма ефикасност на процедурите за възлагане на обществени поръчки, включително онези аспекти, които могат да допринесат за интелигентен, устойчив и приобщаващ икономически растеж в Молдова;
- своевременно предоставяне на точна информация относно промените в законодателството на Молдова, особено във връзка с планираната законодателна дейност, засягаща политиката относно обществените поръчки и нейното прилагане.

Средносрочни приоритети

- изпълнение на стратегията на Молдова в областта на обществените поръчки;
- осигуряване на провеждането на националната реформа в областта на обществените поръчки чрез постепенно хармонизиране с приложимата актуална правна уредба на ЕС и осигуряване на правилното ѝ прилагане и изпълнение;
- развиване на необходимите компетенции и административен капацитет на органите, отговорни за надзора върху изпълнението на политиката в областта на обществените поръчки;
- гарантиране, че Националната агенция за уреждане на спорове е независима и разполага с достатъчен административен капацитет за предоставяне на ефективни средства за защита в съответствие с релевантното законодателство на ЕС;

- продължаване на въвеждането на електронните обществени поръчки и подобряване на функционалностите на съответния инструмент на информационните технологии;
- хармонизиране на системата на средствата за правна защита с достиженията на правото на ЕС в областта на стандартите за независимост, почтеност и прозрачност, с което се осигурява бързо и компетентно обработване на жалбите;
- обмисляне на създаването на централизирани органи за извършване на покупки и гарантиране, че всички възлагащи органи/възложители разполагат с достатъчен персонал и с необходимите ресурси за осъществяване на дейността си;
- въвеждане и прилагане на законодателство в областта на обществените поръчки за комунални услуги, концесии и публично-частни партньорства, хармонизирано със съответното законодателство на ЕС.

Права върху интелектуална собственост (ПИС)

Страните ще работят съвместно за привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с правото на ЕС и с международните стандарти за защита на правата върху интелектуална собственост, както е предвидено в Споразумението за асоцииране. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- предприемане на мерки за повишаване на осведомеността на обществеността относно защитата на интелектуалната собственост и осигуряване на ефективен диалог с правоприетелите;
- осигуряване на надлежното прилагане и изпълнение на вътрешното законодателство и приложимите стандарти в тази област и разработване на инструменти за наблюдение на прилагането и упражняването на ПИС съгласно предвиденото в Споразумението за асоцииране.

Средносрочни приоритети

- гарантиране, че правоприетелите и от двете страни по Споразумението разполагат с подходящо и реално ниво на защита на своите ПИС, както и че са въведени подходящи мерки за осигуряване на упражняването на тези права;
- укрепване на капацитета за правоприлагане на отговорните държавни органи и изпълнителни агенции, включително митническата служба на Молдова, и редовно докладване за ситуацията в областта на административния капацитет;
- осигуряване на подходяща правна уредба, която да гарантира достъпа до правосъдие за правоприетелите, наличието на санкции и тяхното ефективно налагане;

- консолидиране на съответните институционални структури, както и на Държавната агенция за интелектуална собственост и организациите за колективно управление на права; засилване на сътрудничеството с органите, организациите за колективно управление на права и браншовите сдружения на трети държави;
- прилагане на стандартите, заложи в Директива 2004/48/ЕО относно упражняването на правата върху интелектуална собственост и Регламент (ЕС) № 608/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи;
- предприемане на ефективни мерки срещу фалшифицирането и пиратството и осигуряване на ефективното прилагане на законодателството в областта на правоприлагането и на налагането на санкции за нарушения на правата върху интелектуална собственост въз основа на националната стратегия за ПИС до 2020 г., както и изготвяне на редовни доклади, основаващи се на конкретни и измерими цели и данни.

Конкуренция

Страните ще работят съвместно за прилагането на глава „Конкуренция“ от Споразумението за асоцииране и свързаните с това реформи. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Средносрочни приоритети

- гарантиране, че институционалната рамка на Молдова и нейният административен капацитет обезпечават ефективното и безпристрастно прилагане на законодателството в областта на конкуренцията и гарантират равни условия за всички стопански субекти;
- засилване на диалога относно опита при прилагането на законодателството в тази област, както и относно други законодателни промени, свързани с конкуренцията, включително чрез осигуряване на обучение за органите и предоставяне на ad-hoc експертни съвети относно общото прилагане на правилата за държавните помощи.

Прозрачност

Страните ще отделят специално внимание на дейностите, с които се цели:

Краткосрочни приоритети

- разработване на комуникационна стратегия на правителството и определяне на основни теми с цел фокусиране на усилията на администрацията в областта на комуникациите;
- укрепване на способностите за стратегическо планиране на правителствената комуникационна служба;
- обсъждане на най-добрите практики и опит по отношение на прозрачността при изготвянето на политиките, по-специално чрез участието на гражданското общество в политическия диалог;
- обмен на информация и осигуряване на релевантно обучение, включително относно механизмите за комуникация и консултациите със заинтересовани страни;
- провеждане на семинари и други мероприятия за широката общественост, целящи да разяснят прилагането на Споразумението за асоцииране и процеса на сближаване.

Средносрочни приоритети

- спазване на ангажиментите във връзка с прозрачността при изготвянето на политиката в областта на търговията и разглеждане на необходимите механизми, които може да се наложи да бъдат въведени;
- подобряване на свободния и лесен достъп до публичната информация, разрешен от закона.

Търговия и устойчиво развитие

Страните ще продължат да провеждат диалог и да работят по въпросите, обхванати от съответната глава от Споразумението за асоцииране. Това ще включва осъществяване на дейности за:

Краткосрочни и средносрочни приоритети

- обмен на информация относно изпълнението на съответната национална рамка на политиката или на международните ангажименти, свързани с устойчивото развитие;
- обсъждане на ефективното изпълнение на ангажиментите по тази глава, свързани с участието на заинтересованите страни и диалога с гражданското общество;
- гарантиране, че инспекцията по труда продължава да бъде в съответствие с международните принципи и принципите на ЕС;
- обмен на най-добри практики и релевантен опит.

Страните ще имат предвид, че приоритетите относно правата на синдикалните организации и основните стандарти в областта на трудовата заетост, предвидени в раздел 2.2, както и приоритетите, определени в раздел 2.6(*точка „Трудова заетост, социална политика и равни възможности“*), са от голямо значение за прилагането на глава „Търговия и устойчиво развитие“ и следователно трябва да се разглеждат във връзка с тази част от Споразумението за асоцииране.

2.6 Икономическо развитие и пазарни възможности

Страните ще работят съвместно за оказване на подкрепа на Молдова при изграждането на напълно функционираща пазарна икономика и постепенното привеждане на нейните политики в по-голямо съответствие с политиките на ЕС съгласно водещите принципи за макроикономическа стабилност, стабилни публични финанси, стабилна финансова система и устойчивост на платежния баланс. Това сътрудничество следва да допринася по-специално за постигане на следните цели:

Краткосрочни приоритети

- изпълнение на програмата за реформи, договорена с Международния валутен фонд;
- започване на осъществяването на операцията за макрофинансова помощ, договорена с ЕС, след нейното приемане.

Средносрочни приоритети

- довършване на изпълнението на програмата за реформи, договорена с Международния валутен фонд;
- пълно осъществяване на операцията за макрофинансова помощ, договорена с ЕС, след нейното приемане;
- наблюдаване на макроикономическите промени, обсъждане на основните предизвикателства пред политиката и обмен на информация за най-добрите практики чрез засилване на редовния диалог по макроикономическите въпроси с цел да се подобри качеството на вземането на решения в сферата на икономическата политика;
- продължаване на укрепването на независимостта, регулаторните правомощия и капацитета на Националната банка на Молдова и на Националната комисия за финансовите пазари. Споделяне на опита на ЕС в областта на паричната и валутнокурсната политика, както и на политиките за регулиране на и упражняване на надзор върху финансовия и банковия сектор с цел по-нататъшно развиване на капацитета на Молдова в тези области;
- подобряване на устойчивостта и управлението на публичните финанси чрез провеждане на фискални реформи, в това число и подобряване на упражняването на парламентарен контрол върху бюджета;
- продължаване на разработването на правила и процедури за открита, конкурентна и прозрачна приватизация и прилагане на тези правила и процедури в съответствие с най-добрите практики на ЕС.

Дружествено право, счетоводство и одит и корпоративно управление

Страните ще работят съвместно с оглед на подготовката на Молдова за прилагане на правото на ЕС и на международните инструменти, посочени в съответните приложения към Споразумението за асоцииране, по-специално с цел:

Краткосрочни приоритети

- обмен на своевременно подавана, уместна и точна информация за актуалното състояние на действащото законодателство и съответствието му с правото на ЕС като се използва формата, договорен между страните, с цел прилагане на правото на ЕС в съответствие с договорения график;
- идентифициране на областите, в които следва да се осигури обучение, да се изгражда капацитет и да се предостави експертен опит;
- опростяване на системата на инспекторатите и различните контролни органи, за да се повиши ефикасността и да се намалят възможностите за корупция като крайните цели са да се подобри бизнес средата и да се повиши качеството на правоприлагането и прилагането на стандартите.

Средносрочни приоритети

- развиване на административния капацитет на държавните институции на Молдова, участващи в прилагането на дружественото право, счетоводството и одита и корпоративното управление;
- работа за създаване на регистри на действителните собственици, които да се прилагат за дружествата и за различни правни образувания/договорености.

Трудова заетост, социална политика и равни възможности

Страните ще работят съвместно с цел:

Краткосрочни приоритети

- да се гарантира, че са въведени базисните условия, за да се даде възможност за ефективно функциониране на инспекцията по труда;
- да се продължи насърчаването на социалния диалог, включително чрез изграждане на капацитет у социалните партньори.

Средносрочни приоритети

- прилагане на правото на ЕС в сферата на здравословните и безопасни условия на труд, трудовото законодателство и условията на труд, както е посочено в съответните приложения към Споразумението за асоцииране, и по-специално с цел:
 - засилване на административния капацитет и капацитета за правоприлагане в сферата на здравословните и безопасни условия на труд и трудовото законодателство, по-специално на инспекцията по труда и съответните съдебни органи;
 - изграждане на капацитета на социалните партньори (напр. обучение в областта на законодателството и стандартите на ЕС за здравето и безопасността и в областта на трудовото право);
- разработване на стратегически подход към заетостта, целящ създаването на повече и по-добри работни места с достойни условия на труд, по-добро съответствие между умения и работни места на пазара на труда и насърчаване на активна подкрепа и ефикасни служби по заетостта, както и насърчаване на изграждането на приобщаващ пазар на труда; изпълнение на националните програми за достойни условия на труд, договорени между Международната организация на труда (МОТ) и Молдова;
- засилване на капацитета на администрацията, отговаряща за разработването и прилагането на политиките за заетост и социалните политики, по-специално на службите по заетостта и социалните служби.

Защита на потребителите

С оглед на подготовката за прилагане на правото на ЕС и на международните инструменти, посочени в съответното приложение към Споразумението за асоцииране, страните ще работят съвместно с цел:

Краткосрочни приоритети

- да се извърши преглед на всички приети досега нормативни актове в областта на защитата на потребителите в Молдова, като се вземат под внимание новоприетите достижения на правото на ЕС в тази област (както са изброени в приложение IV към Споразумението за асоцииране);
- да се изпълни Многогодишния план за институционално развитие на Агенцията за защита на потребителите;
- да се изпълни Многогодишния план за институционално развитие на националната молдовска Агенция по безопасност на храните.

Средносрочни приоритети

- създаване и привеждане в действие на национална система, даваща възможност за ефикасна комуникация между националните заинтересовани страни във връзка с опасни нехранителни потребителски продукти и изтеглянето от пазара на такива продукти;
- създаване и привеждане в действие на система за обмен на информация за опасни хранителни потребителски продукти, която се основава на RASFF;
- интегриране на различните пунктове за проверка на безопасността на храните (граничен контролен пункт, служби за здравето на растенията и животните и Националния център за контрол и сертифициране на посевните култури и почвите) в една интегрирана и управлявана система МИС;
- по-нататъшно разработване и прилагане на процедури за контрол на анализа на управлението, основан на риска, във връзка с хранителните и нехранителните продукти;
- периодично извършване на оценка на Многогодишния план за институционално развитие на Агенцията за защита на потребителите и, при необходимост, внасяне на промени в него;
- периодично извършване на оценка на Многогодишния план за институционално развитие на националната молдовска Агенция по безопасност на храните и, при необходимост, внасяне на промени в него;
- продължаване на привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС на правната рамка и нормативната уредба на Молдова в областта на санитарните и фитосанитарните мерки;
- засилване на административния капацитет на службите, прилагащи законодателството за защита на потребителите в Молдова, по-специално чрез обучаване на държавните служители и други лица, представляващи интересите на потребителите, относно транспонирането на законодателството на ЕС и последващото му изпълнение и прилагане.

Статистика

Страните ще работят съвместно за привеждане на законодателството на Молдова в по-тясно съответствие с правото на ЕС в областта на статистиката. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- одобряване на Закона за официалната статистика, разработен въз основа на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и въз основа на примерния закон за официалната статистика за страните от Източна Европа, Кавказ и Централна Азия;
- одобряване на класификация NUTS съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) с допълнителни изменения и адаптации;
- оповестяване на окончателните резултати от преброяването на населението и жилищния фонд от 2014 г. и подобряване на статистическите данни за населението чрез по-широко използване на административните източници на данни;
- разработване на прогнози за областните сметки чрез следване на методологията SNA 1993/ESA от 1995 г.;
- гарантиране на професионалната независимост на Националното статистическо бюро на Молдова при провеждането на предстоящата реформа на публичната администрация чрез запазване на сегашните му статут и място в публичната администрация.

Средносрочни приоритети

- гарантиране на изчисленията на „Хармонизирания индекс на потребителските цени“ (ХИПЦ) в съответствие със стандартите на ЕС;
- прилагане на методологията SNA 2008/ESA 2010 и преизчисляване на динамичните редове за основните макроикономически показатели в съответствие с одобрената методология;
- прилагане на система за управление на качеството в официалната статистика като се следват европейските стандарти.

Данъчно облагане

Страните ще засилят сътрудничеството помежду си, с което се цели подобряване и развиване на данъчната система и данъчната администрация на Молдова въз основа на стандартите на ЕС и международните стандарти. Тази дейност ще включва подготовка за постепенно привеждане на законодателството на Молдова в по-голямо съответствие с правото на ЕС и международните инструменти, посочени в приложение към Споразумението за асоцииране, и по-специално осъществяване на дейности за:

Краткосрочни приоритети

- приемане и започване на изпълнението на стратегията за реформа на данъчната администрация;
- стартиране на проекта ТАМР;
- развиване на сътрудничеството с ОИСР и с данъчните администрации на държавите — членки на ЕС, чрез обмен на новопридобит опит и нови тенденции в областта на данъчното облагане.

Средносрочни приоритети

- усъвършенстване и опростяване на данъчното законодателство;
- подобряване на международното сътрудничество в областта на данъчното облагане с цел да се засили доброто управление в тази област, т.е. чрез прилагане на принципите на прозрачност, обмен на информация и лоялна данъчна конкуренция;
- повишаване на капацитета на данъчната администрация чрез укрепване на управлението на промените, провеждане на институционалната и оперативната реформа, допринасяне за процеса на европейска интеграция и модернизирание на информационните технологии;
- предприемане на мерки за хармонизиране на политиките за борба с измамите и контрабандата на акцизни стоки.

Финансови услуги

Страните ще работят съвместно за подготвяне на Молдова за модернизиранието на нейната правна уредба в областта на финансите и на рамката за упражняване на финансов надзор, така че страната да постигне съответствие с международно възприетите регулаторни стандарти в областта на финансовите услуги, като законодателството на ЕС и международните инструменти, посочени в съответните приложения към Споразумението за асоцииране, включително дял IV („Икономическо сътрудничество и сътрудничество в други сектори“) от споразумението, се използват като отправна точка за разработването на набор от правила, подходящи за Молдова. Това сътрудничество ще включва следните действия и ще допринесе за постигане на следните цели:

Краткосрочни приоритети

- предприемане на действия за осигуряване на прозрачност на акционерното участие и за гарантиране на финансовата стабилност на застрахователния пазар;
- извършване на необходимото, за да се гарантира, че по случаите на измами, засегнали банковия сектор в Молдова през 2014 г., се извършва задълбочено, прозрачно и безпристрастно разследване с цел отклонените средства да бъдат възстановени и виновниците да бъдат предадени на правосъдието;
- допълнително подобряване на правната уредба чрез уреждане на необходимите инструменти и мерки (напр. въвеждане на по-голяма отговорност на акционерите/съдружниците, налагане на по-строги санкции), за да се отстранят факторите, довели до банковата измама през 2014 г., и да се предотвратят подобни неправомерни сделки на всички равнища;
- постепенно разработване и приемане на рамка за гарантиране на депозитите в съответствие с международно приетите стандарти;
- приемане на закона за небанковите кредитни институции, разработен от Националната комисия за финансовите пазари;
- създаване на контакти и обмен на информация с финансовите надзорници на ЕС. По-специално ЕС ще окаже необходимата подкрепа на молдовските власти за сключване на споразумения за обмен на информация и сътрудничество в областта на финансовите услуги със съответните регулаторни и надзорни органи на ЕС (напр. Европейската централна банка и органите от държавите — членки на ЕС);
- обмен на своевременно подавана, релевантна и точна информация за актуалното състояние на действащото законодателство на Молдова;
- идентифициране на областите, в които следва да се осигури обучение, да се изгражда капацитет и да се предостави експертен опит.

Средносрочни приоритети

- създаване на нова правна уредба и нова система за финансов надзор в съответствие с международно приетите регулаторни стандарти, включително и нов подход на надзора, нови средства и инструменти;
- въвеждане на всеобхватна рамка за подобряване на корпоративното управление и управлението на риска в банковия финансов сектор;
- разработване на рамка за макропруденциален надзор;
- изграждане на капацитет за прилагане на новото законодателство във финансовия сектор;
- подобряване на административния капацитет на надзорните органи в съответствие с международно приетите стандарти;
- изготвяне на национално законодателство за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за борба с тях, по-специално чрез: прилагане на законодателството на ЕС в тези области; засилване на сътрудничеството със Специалната група за финансови действия (FATF), Съвета на Европа, и по-конкретно неговия Комитет на експертите за оценка на мерките за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (MONEYVAL), както и други компетентни органи в държави — членки на ЕС; както и подписване на меморандуми за разбирателство между органите за финансово разузнаване на Молдова и държавите — членки на ЕС;
- развиване на сътрудничеството между държавните органи и организациите, отговарящи за надзора върху прилагането на националното законодателство, регламентиращо борбата с изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма.

Политика в областта на промишлеността и предприятията

Страните ще работят съвместно с цел подобряване на бизнес средата и нормативната уредба в Молдова, особено за малките и средните предприятия (МСП), включително микропредприятията. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- изпълнение на Стратегията за МСП за периода 2012—2020 г. и свързания с нея план за действие в съответствие с новото законодателство за МСП, както и с преразгледаната национална пътна карта за конкурентоспособност и новата стратегия за насърчаване на износа и привличане на инвестиции;
- ефективно изпълнение на Програмата за конкурентоспособност на предприятията и МСП (COSME), която включва инициативи като мрежата „Enterprise Europe“ (EEN), „Еразъм за млади предприемачи“, проекти за сътрудничество между клъстери и др., чрез укрепване на капацитета на съответните заинтересовани страни от държавните институции и частния сектор в Молдова.

Средносрочни приоритети

- изпълнение на специално изготвената за страната пътна карта и на препоръките, съдържащи се в оценката на Закона за малкия бизнес;
- обвързване на развитието на МСП с възможностите, предоставяни от ЗВЗСТ, включително чрез мрежи за (подпомагане на) бизнес средите (като например мрежата „Enterprise Europe“) и клъстери, и завършване на разработването на специална политика относно клъстерите в този контекст;
- засилване на ролята на предприятията и сдруженията на МСП (включително отрасловите сдружения), за да се подобри диалогът между публичния и частния сектор;
- въвеждане на концептуална, нормативна и оперативна рамка, която да стимулира развиването на промишлени клъстери в Молдова.

Минно дело и суровини

Страните ще обменят информация в областта на минното дело и суровините, за да постигнат по-добро разбиране за съответните си стратегически насоки и политики. Дискусиите ще се провеждат в рамките на специалния подкомитет.

Туризм

Страните ще работят съвместно с цел:

Средносрочни приоритети

- установяване на контакти с цел засилване на развиването на конкурентоспособен и устойчив туристически отрасъл и очертаване на действията, необходими за задълбочаване на сътрудничеството между Молдова и ЕС в областта на туризма;
- продължаване на обмена на най-добри практики и споделянето на знания, обучение и образование в сферата на туризма.

Земеделие и развитие на селските райони

С цел да си сътрудничат при сближаването на политиките и законодателството с общата селскостопанска политика на ЕС, и по-специално с цел да се спази графикът на ангажиментите в конкретните области, посочени в съответните приложения към Споразумението за асоцииране, страните ще работят съвместно с цел:

Краткосрочни приоритети

- приемане на Общия закон за принципите за субсидиране в областта на земеделието и развитието на селските райони, с което да се подобри осъществяването на политиката в тази област;
- развиване на капацитета на Министерство на земеделието и хранителната промишленост за изготвяне на земеделска статистика и икономически анализ;
- разработване, насърчаване и изпълнение на секторни програми за отделни земеделски подотрасли.

Средносрочни приоритети

- разработване и прилагане на политическата, правната и институционалната рамка (включително изисквания за безопасност на храните, политика за качеството, биологично земеделие и стандарти за предлагане на пазара) в областта на земеделието и развитието на селските райони;
- подобряване на конкурентоспособността на селскостопанското производство и диверсифицирането на икономическите дейности в селските райони;
- подобряване на устойчивото използване на почвите и водните ресурси в хранително-вкусовата промишленост;
- развиване на капацитета на централната и местната администрация в сферата на политиките за развитие на селските райони;
- укрепване на капацитета на разплащателната агенция с цел гарантиране на прозрачността, ефикасността и предвидимостта на отпусканата държавна помощ;
- намаляване на уязвимостта на земеделския отрасъл при климатични опасности;
- разработване на актуален и прозрачен кадастър като основа за осъществяване на наблюдение върху ползването на земята, както и улесняване на провеждането на поземлената реформа и консолидирането на земеделските стопанства с цел да се подобрят структурното състояние на отрасъла на хранително-вкусовата промишленост и прилагането на политиките в областта на селското стопанство и развитието на селските райони.

Информационно общество/Цифрова икономика и цифрово общество

Страните ще си сътрудничат с цел приважване на цифровите среди на страната в съответствие с цифровия единен пазар на ЕС. Това ще създаде работни места, растеж и иновации в Молдова, което ще е от полза особено за младите хора по отношение на възможностите за образование и работа, на място или от разстояние, и за създаването на предприятия с малък първоначален капитал. По-специално страните ще си сътрудничат, за да се окаже помощ на Молдова при прилагането на достиженията на правото на ЕС, посочени в съответните приложения към Споразумението за асоцииране, с цел:

Краткосрочни приоритети

- укрепване на независимостта и административния капацитет на националния регулатор в сферата на електронните съобщения с цел да се гарантира способността му да взема подходящи регулаторни мерки и да налага изпълнението на своите решения и на всички приложими нормативни разпоредби, както и с цел насърчаване на лоялната пазарна конкуренция;
- постигане на напредък по отношение на въвеждането в Република Молдова на единния европейски номер за спешни повиквания 112.

Средносрочни приоритети

- укрепване на цифровия отрасъл чрез обмен на информация и опит във връзка с въвеждането на цифровия единен пазар. Насърчаване на хармонизацията от страна на Молдова със законодателството, най-добрите практики и стандарти на ЕС, наред с другото и в областта на: електронната търговия; защитата на данните чрез устойчивост на мрежите; създаването на национална стратегия за киберсигурност; изграждането на капацитет на националните екипи за незабавно реагиране при компютърни инциденти (CERT); и създаването на национален модел за въвеждането на ширококолов интернет в селските райони;
- повишаване на равнището на киберсигурността и на защитата на личните данни при електронните комуникации, за да се гарантират достъпността и целостта на електронните публични услуги и да се засили доверието на гражданите в тези услуги.

Обществено здравеопазване

Страните ще си сътрудничат с цел:

Краткосрочни приоритети

- улесняване на активното участие на Молдова в Здравната програма на ЕС за периода 2014—2020 г.

Средносрочни приоритети

- оказване на помощ на Молдова в подготовката за въвеждане на достиженията на правото на ЕС в областта на здравеопазването, посочени в приложенията към Споразумението за асоцииране, по-специално що се отнася до законодателството в областта на контрола на тютюна, качеството и безопасността на субстанциите от човешки произход (кръв, тъкани, органи и клетки) и заплахите за здравето и в съответствие също и с международните задължения на Молдова съгласно Рамковата конвенция за контрол на тютюна и Международните здравни правила;
- подобряване на готовността, обучението и епидемиологичното наблюдение и контрол на заразните болести, например посредством: 1) участие на Молдова в Средиземноморската програма за обучение по интервенционна епидемиология (MediPIET); 2) сътрудничество с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията; 3) гарантиране на ангажираността на страната с националните програми за профилактика и контрол на ХИВ, туберкулоза и хепатит, както и на устойчивостта на тези програми; 4) укрепване на програмите за имунизация;
- осигуряване на присъединяването към Протокола за незаконната търговия с тютюневи изделия и последващото му прилагане;
- засилване на националните многоотраслови действия за борба с антимикробната резистентност, наред с другото чрез засилване на наблюдението, разумна употреба на антимикробни средства и контрол на инфекциите в здравните заведения.

Градоустройствено планиране и строителство

Средносрочни приоритети

- привеждане в действие на Кодекса за градоустройственото планиране и строителството за периода 2017—2020 г. чрез изготвянето и приемането на подзаконова правна уредба (правилници и правителствени решения) в съответствие със стратегията „Молдова 2020“;
- предприемане на мерки за изготвянето на плановете за териториалното устройство на национално, областно и районно равнище, както и на генералните плановете и общинските регистри на населените места, с цел насърчаване на интегрирана политика за регионално развитие.

Регионално развитие

Страните ще си сътрудничат в рамките на политиките за регионално развитие и на диалога между ЕС и Молдова относно регионалната политика, за да спомогнат за усилията на Молдова за:

Краткосрочни приоритети

- допълнително задълбочаване на участието на Молдова в стратегията на ЕС за региона на река Дунав, за да се възползва от обмена на опит и най-добри практики с участващите региони от държави — членки на ЕС;
- участие в програмите за трансгранично сътрудничество за периода 2014—2020 г. (програмите ЕИС/трансгранично сътрудничество Румъния/Молдова и Черно море, транснационалната програма за региона на река Дунав, както и програмата за териториално сътрудничество между Молдова и Украйна).

Средносрочни приоритети

- изпълнение, в съответствие с програмата на Молдова до 2020 г., на стратегията за регионално развитие на Молдова за периода 2016—2020 г. на цялата територия на страната, с цел да се насърчава по-балансиран растеж в страната като цяло;
- насърчаване по-специално — като част от целта, заложена в стратегията за регионално развитие на Молдова, да се гарантира устойчив икономически растеж в областите — на регионалната икономическа специализация и иновациите, предприемачеството и повишаването на потенциала за конкурентоспособно икономическо развитие на градските центрове, и насърчаване на концепцията за интелигентно специализиране за разработването на стратегии за научни изследвания и иновации;
- укрепване на институционалния и оперативния капацитет на националните, областните и местните институции в областта на регионалното развитие, включително дейност по разработване на ефективна система за многостепенно управление и ясно разделение на отговорностите;

- засилване на участието на заинтересованите страни на областно и местно равнище и консолидиране на партньорството между всички страни, участващи в регионалното развитие;
- засилване на участието на Молдова в стратегията на ЕС за региона на река Дунав, за да се даде възможност на държавата да се възползва от обмена на опит и най-добри практики с участващите региони от държавите — членки на ЕС, по редица теми, включително тези, обхванати от Споразумението за асоцииране.

Рибарство и морска политика

Страните ще работят съвместно с цел:

Краткосрочни приоритети

- насърчаване на интегриран подход към морското дело чрез определяне на национално звено за контакт и участие в инициативите на ЕС за морските басейни с оглед набелязване на области от общ интерес за сътрудничество в региона на Черно море и за разработване на проекти.

Средносрочни приоритети

- засилване на сътрудничеството и действията за постигане на устойчиво рибарство в Черно море в контекста както на двустранни, така и на многостранни рамки, в съответствие с Декларацията от Букурещ на всички крайбрежни страни, подписана през 2016 г., и на базата на екосистемен подход към управлението на рибарството;
- засилване на административното, научното и техническото сътрудничество с цел повишаване на наблюдението и контрола на риболовните дейности и търговията с рибни продукти и тяхното проследяване, с оглед провеждане на ефективна борба с незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов (ННН риболов).

2.7 Свързаност, енергийна ефективност, действия в областта на климата, околна среда и гражданска защита

Енергетика

Страните ще работят съвместно за подобряване на енергийната сигурност чрез увеличаване на диверсификацията, както и чрез повишаване на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници. Съвместната цел продължава да бъде създаването на конкурентоспособен енергиен пазар в Молдова и неговото пълно интегриране в енергийния пазар на ЕС.

Краткосрочни приоритети

- укрепване на независимостта на ANRE, включително чрез деполитизиране на процедурата за назначаване и освобождаване от длъжност на директорите, както и чрез определяне на автономен бюджет. За тази цел Молдова ще приеме нов закон за енергетиката и ще изпълни всички препоръки, изготвени след прегледа на ANRE, извършен от Секретариата на Енергийната общност;
- предприемане на по-нататъшни стъпки за интегриране на енергийния пазар на Молдова с този на ЕС;
- прилагане на новия („трети енергиен пакет“) закон за електроенергията чрез предприемане на необходимите действия, предписани от закона, и чрез приемане на необходимата подзаконова правна уредба;
- прилагане на новия („трети енергиен пакет“) закон за природния газ;
- предприемане на мерки за по-голямо отваряне на пазара на природен газ;
- завършване на правното отделяне и подготовка за пълното отделяне на Moldovatransgas като се взема под внимание решението на Съвета на министрите на Енергийната общност относно срока за отделяне в газовия сектор;
- изпълнение на пътната карта за подобряване на електро- и газовите междусистемни връзки между Молдова и Румъния;
- завършване на корпоративното реструктуриране на Termoelectrica;
- повишаване и гарантиране на прозрачността на офертите и договорите за доставка на електроенергия;
- въз основа на закона за насърчаване на използването на енергия и на възобновяеми енергийни източници да се разработят схеми за подпомагане, административни правила и други мерки, необходими за насърчаване на по-голямото използване на възобновяеми енергийни източници;
- изготвяне и прилагане на план за действие относно стратегическите петролни запаси в съответствие със задължението на Енергийната общност;

- привеждане в съответствие на Закона за енергийната ефективност на сградите и въвеждане на подходящи механизми за подпомагане във връзка с мерките за енергийна ефективност както в обществените сгради, така и в домакинствата;
- набелязване и въвеждане на мерки за увеличаване на конкуренцията на пазарите за електроенергия и газ и диверсифициране на енергийните източници;
- предприемане на мерки за съобразяване с регламента(ите) относно сигурността на доставките.

Средносрочни приоритети

- предприемане на по-нататъшни стъпки за намаляване на загубите при преноса и разпределението в електроенергийните, газовите и топлофикационните мрежи;
- приемане и изпълнение на план за действие за повишаване до 2020 г. на дела на възобновяемите енергийни източници в общото брутно потребление на енергия, така че той да достигне 17%;
- приемане на нов закон за енергийната ефективност в съответствие с новата Директива 2012/27/ЕС и по-нататъшно разширяване на приложението спрямо нови продукти на етикетирането за консумацията на енергия и на други ресурси;
- по-нататъшно развиване на конкуренцията на пазарите на електроенергия и газ, за да се достигне необходимата степен на ликвидност, която ще даде възможност за развиване на организирани конкурентни пазари;
- определяне, въз основа на периодична оценка на пазарните условия, на мерките и действията, които да бъдат предприети за постепенен преход към пазарни (конкурентни) механизми за ценообразуване;
- осъществяване на пълното отделяне на Moldovagas и Moldovatrangaz и приемане на нови входно-изходни тарифи в отрасъла на природния газ;
- определяне и въвеждане на мерки за укрепване на социалното подпомагане и защитата на уязвимите потребители;
- завършване на енергийните междусистемни връзки с Румъния (и/или Украйна) и предприемане на действия за постигане на интеграция на регионалните пазари.

Транспорт

Страните ще работят съвместно, за да гарантират по-нататъшно прилагане на правото на ЕС, посочено в приложенията към Споразумението за асоцииране, и за да окажат подкрепа на Молдова. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- осъществяване на реформата и на програмата за реструктуриране на железопътния отрасъл;
- засилване на усилията за прилагане на законодателството на ЕС в областта на въздухоплаването с цел максимално възползване от Споразумението за общо авиационно пространство между ЕС и Молдова;
- установяване на свободна и лоялна конкуренция в сектора на въздухоплаването, и по-специално включването на клаузи за недискриминационен достъп до отдаденото на концесия летище в Кишинев, и възстановяване на ефективната конкуренция в сектора на наземното обслужване.

Средносрочни приоритети

- изпълнение на всеобхватната стратегия в областта на транспорта и логистиката за периода 2013—2022 г.;
- осигуряване на пътния фонд като същевременно се осигури и стабилно финансиране за изпълнението на договорите за поддръжка, базирани на изпълнението;
- провеждане на необходимите реформи, така че Молдова да може да бъде извадена възможно най-скоро от черния списък на Парижкия меморандум за разбирателство;
- развиване на инфраструктурата, по-специално чрез изготвяне и изпълнение на допълнителни проекти за развиване на разширената централна трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), съгласно договореното на срещата на министрите, проведена през 2016 г. в Ротердам, по време на дните, посветени на TEN-T;
- държавите — членки на ЕС, да разгледат възможността за постепенно отваряне на пазара на автомобилния транспорт въз основа на постигнатия от Молдова напредък при транспонирането на съответното законодателство на ЕС.

Околна среда

Страните ще работят съвместно с цел подготовка за прилагането на правото на ЕС и на международните стандарти, и по-специално за:

Краткосрочни приоритети

- осигуряване на продължаването на административните реформи и изграждане на подходящ административен капацитет за прилагане на главата за околната среда от Споразумението за асоцииране;
- постигане на напредък в сближаването на законодателството с достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда чрез приемането на основната законодателна рамка в този сектор, а именно законите за стратегическата екологична оценка, опазването на въздуха, управлението на отпадъците, управлението на химическите вещества и емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването);
- разработване и приемане на механизми за прилагане на оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическата екологична оценка с цел интегриране на околната среда като междусекторен въпрос в други ключови области на политиката;
- изготвяне и приемане на националните стратегии, програми и планове за опазването на въздуха, управлението на химикалите и управлението на водите.

Средносрочни приоритети

- приемане на необходимото за правоприлагането законодателство в различните подсектори в областта на околната среда, и особено в областта на качеството и управлението на водите, управлението на отпадъците, управлението на химикалите, опазването на природата, качеството на въздуха и промишленото замърсяване, за да се изпълнят задълженията, описани в Споразумението за асоцииране;
- ускоряване на развитието на екологична икономика в Молдова;
- осигуряване на по-нататъшното прилагане на Стратегията за околната среда за периода 2014—2023 г., както и на националните стратегии за водоснабдяването и канализацията, управлението на отпадъците и опазването на биологичното разнообразие.

Действия по климата

Страните ще работят съвместно за засилване на диалога и сътрудничеството в областта на изменението на климата с цел:

Краткосрочни приоритети

- да се ратифицира новото глобално споразумение относно изменението на климата (Парижко споразумение).

Средносрочни приоритети

- осигуряване на изпълнението на стратегията за адаптация към изменението на климата и свързания с нея план за действие за периода до 2020 г.;
- започване на изпълнението на стратегията за развитие с ниски нива на емисии за периода до 2030 г. при спазване на планирания национално определен принос на страната;
- подобряване на междуинституционалната и междуотрасловата координация и интегриране на адаптацията към изменението на климата и смекчаването на последиците от него в политиките и плановете на всички равнища;
- по-голямо сближаване на законодателството на Молдова с приложимите актове на ЕС и с международните инструменти, както е предвидено в Споразумението за асоцииране и в съответствие с приложение XII към него;
- развиване на молдовската рамка относно прозрачността на действията в областта на климата, по-специално чрез стабилна национална система за мониторинг и докладване за политиките и мерките в областта на климата и емисиите на парникови газове чрез използване на модела на ЕС.

Гражданска защита

Страните ще работят съвместно за:

Краткосрочни приоритети

- насърчаване на приемането и прилагането на насоките на ЕС относно подкрепата от приемащата държава;
- постигане на напредък по разработването на оценка и картографиране на риска от бедствия в цялата страна и подпомагане на разработването на Електронен атлас на регионалния риск (ERRA) като се гарантира ефективното му използване на национално равнище;
- започване на диалог относно свързаните с политиката аспекти на превенцията, готовността и реакцията при бедствия чрез обмен на най-добри практики, организиране на съвместни обучения, учения, проучвателни посещения и работни семинари, както и обобщаване на поуките, извлечени от операции, проведени при реални извънредни ситуации, и от учения;
- по-нататъшно развиване на дейностите по превенция чрез образование, обучаване и информиране на населението като цяло, и по-специално на младите хора, относно по-сериозните опасности.

Средносрочни приоритети

- осигуряване на ефективна 24-часова комуникация, включително обмен на ранни предупреждения и информация относно извънредни ситуации с големи мащаби, засягащи ЕС и Молдова, както и трети държави, в които някоя от страните участва в реагирането при бедствия;
- улесняване на оказването на взаимопомощ чрез Механизма за гражданска защита на Съюза в случай на тежки извънредни ситуации, когато е подходящо и при условие, че има на разположение достатъчно ресурси;
- подобряване на знанията за рисковете от бедствия и икономическите загуби чрез засилване на сътрудничеството по отношение на достъпа до данни и тяхната съпоставимост;
- подобряване на политиките за превенция на промишлени бедствия или природни бедствия със съпровождащи ги технологични аварии, включително на съответните разпоредби на достиженията на правото на ЕС и на най-добрите практики;
- подобряване на сътрудничеството, което ще доведе до въвеждане в Молдова на програма за солидна гражданска защита и обучение в областта на управлението при бедствия, въз основа на най-добрите практики и опита на държавите — членки на ЕС;
- започване на обмен онлайн на данните за нивото на радиацията в околната среда чрез улесняване на присъединяването на Молдова към Европейската платформа за обмен на радиологични данни (EURDEP).

2.8 Мобилност и междуличностни контакти

Образование, обучение и младеж

Страните ще работят съвместно за провеждането на цялостна модернизация и реформа на образованието, така че то да е адаптирано спрямо потребностите на младите хора и страната, да прилага равни условия за учениците и студентите от всички социални и географски среди, да е ефикасно от гледна точка на използването на ресурсите и да вдъхва доверие в обществото благодарение на доброто качество на човешките си ресурси и осигуряваните резултати, обучението и системите за младежта в Молдова. Това сътрудничество ще включва дейности за:

Краткосрочни приоритети

- прилагане на новия кодекс за образованието;
- повишаване на административния капацитет на Министерството на образованието и подчинените му органи;
- въвеждане на система от показатели за резултатите, отразяващи релевантността на резултатите, постигнати от образователната система;
- тестване на въвеждането на ваучери, с които се възнаграждава посещаването на училищните занятия;
- повишаване на качеството на първоначалното обучение на преподавателите, качеството на процедурите за наемане на работа и нивото на паричните възнаграждения;
- модернизиране на университетите, по-специално чрез по-голяма прозрачност при наемането на персонал;
- извършване на съвместни дейности и обмен, които допълнително да насърчат интеграцията на Молдова с европейското пространство за висше образование в контекста на членството ѝ в процеса от Болоня;
- насърчаване на сътрудничеството в академичната сфера, изграждането на капацитет и мобилността на студентите и персонала чрез програмата „Еразъм+“, както и дейностите за мобилност и обучение на изследователи по програмата „Мария Склодовска-Кюри“;
- насърчаване на системното сътрудничество между образователната система и частния сектор, за да се отговори на нуждите на пазара на труда;
- пълно привеждане в действие на Дял VII от Закона за образованието („Учене през целия живот“) в сътрудничество с Министерството на труда;
- насърчаване на участието на съответните заинтересовани страни във всички форми на учене през целия живот за постигане на продължаващо

професионално развитие с цел те да се доближат до потребностите на пазара на труда;

- провеждане на реформата на професионалното образование и обучение, включително изготвяне на законодателство относно секторните комитети;
- изпълнение на националната стратегия за развитие на сектора по въпросите на младежта;
- подобряване на обмена и сътрудничеството в областта на неформалното образование за младежи и лица, работещи с младежи, като средство за насърчаване на межкултурния диалог и за подкрепа на гражданското общество, включително чрез програмите на ЕС по въпросите на младежта.

Средносрочни приоритети

- гарантиране на постоянното участие в тестовете по Програмата за международно оценяване на учениците (PISA);
- продължаване на реформите на основното образование с цел да се повиши качеството на образованието на учителите, да се модернизират учебните програми и да се премине към по-широко използване на оценяване на работата;
- намаляване на дела на преждевременно напускащите училище;
- свързване на образованието с научните изследвания и иновациите, както и с икономическата и социалната среда;
- извършване на външно оценяване и акредитация на всички програми за 3-те цикъла (бакалавърска, магистърска, докторска степен) и на всички висши учебни заведения;
- извършване на външно оценяване и акредитация на доставчиците на образование за възрастни;
- развиване на ученето през целия живот;
- прилагане и подкрепяне на стратегически подход към професионалното образование и обучение (ПОО) с цел привеждане на системата за ПОО на Молдова в съответствие с модернизирането на структурите за ПОО на ЕС съгласно целите на процеса от Копенхаген и инструментите, свързани с него.

Научни изследвания и иновации

Страните ще работят съвместно за:

Краткосрочни приоритети

- приемане на ново изменение на законодателството в областта на научните изследвания, основаващо се на неотдавнашния преглед на молдовската система за научни изследвания, извършен по линия на механизма за подкрепа в областта на политиките, което да бъде съгласувано с новия Кодекс за образованието, който следва да бъде изготвен и приет;
- създаване на нови структури, които ще поемат координацията на научните изследвания и иновациите на държавно равнище.

Средносрочни приоритети

- улесняване на интеграцията на Молдова в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП);
- засилване на участието на Молдова в програмата „Хоризонт 2020“;
- постигане на напредък при изпълнението на Стратегията за научни изследвания и развойна дейност до 2020 г., на Плана за действие и Стратегията в областта на иновациите за периода 2013—2020 г., озаглавена „Иновации с цел постигане на конкурентоспособност“, както и на препоръките, отправени при партньорската проверка, извършена по линия на механизма за подкрепа в областта на политиките по програма „Хоризонт 2020“;
- укрепване на човешките, материалните и институционалните ресурси с цел подобряване на капацитета за научни изследвания и иновации;
- засилване на участието на Молдова в действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“.

Култура, аудио-визуална политика и медии

Култура

Страните ще работят съвместно за:

Краткосрочни приоритети

- насърчаване на прилагането на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;
- насърчаване на участието на оператори от сектора на културата и аудио-визията от Молдова в програмите на ЕС, и по-специално в програмата „Творческа Европа“.

Средносрочни приоритети

- сътрудничество за разработване на приобщаваща културна политика в Молдова и за запазване и популяризиране на културното и природното наследство;
- укрепване на капацитета за развиване на културното предприемачество в сектора на културата и творчеството (включително културното наследство) и за предоставяне на услуги в областта на културата.

Аудио-визуална политика и медии

Страните ще работят съвместно с цел подготовка за прилагането на правото на ЕС, посочено в приложенията към Споразумението за асоцииране. Това сътрудничество ще включва подкрепа за Молдова с цел:

Краткосрочни приоритети

- засилване на капацитета и независимостта на регулаторните органи/институции в областта на медиите, и по-специално осъществяване на дейности за постигане на пълна независимост на Координационния съвет за аудио-визуални медии;
- изменение на законодателството с цел да се гарантира, че публичното финансово подпомагане за медиите се предоставя в съответствие със строги обективни критерии, приложими в еднаква степен за всички медии и всички излъчващи оператори;
- изменение на законодателството с цел незабавно да се предприемат мерки срещу концентрацията на собствеността върху медиите;
- проучване, съвместно с Европейската комисия, на възможностите за участие в избрани програми на ЕС и в дейности на агенции на ЕС, насочени към държави от ЕПС;
- изготвяне на нов закон за рекламата в съответствие с новия Кодекс за аудио-визуалните медии, който предстои да бъде приет, и с европейските стандарти, с което се цели постигане на реална конкуренция в сектора.

Средносрочни приоритети

- осъществяване на действия за приемане на законодателство в аудио-визуалната област в съответствие с европейските стандарти, включително чрез обмен на мнения относно аудио-визуалната политика, приложимите международни стандарти, включително сътрудничество в борбата с расизма и ксенофобията.

Участие в агенции и програми на ЕС

Средносрочни приоритети

извършване на преглед на прилагането на Протокола относно участието в програми на ЕС въз основа на реалното участие на Молдова в определени програми на ЕС.

2.9 Обществени кампании и публичност

Краткосрочни приоритети

- осигуряване на аргументирани комуникации относно възможностите и последиците, произтичащи от Споразумението за асоцииране между ЕС и Молдова, с акцент върху задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия.